

FOAIE ROMÂNEASCĂ DE OPINIE ȘI INFORMAȚIE
Iulie-Sept.1980 XXX,3 7800 FREIBURG-Germania
Nr.155 Erbprinzenstr.17 A

SIMȚUL RĂSPUNDERII

Vedem cu toții, sau nu vedem, ce se întâmplă în Europa de Răsărit. În Polonia Romano-Comunistă se constituie pe capete syndicate libere. Studenții ating punctul de fierbere și sunt gata să intre în hora revendicărilor politico-sociale. Pentru prima dată în sfera sovietică este transmisă Liturghia la Radio-Televiziunea oficială a Statului. Charles Maurras scria că "ultima citadelă a gândirii libere este Biserica". Cardinalul Vişinski sperăm să rămână un Cardinal Cisneros și nu un Thomas Becket. Dar credem puțin probabil ca să se ajungă la "omor în Catedrală", când Gierek însuși e constrâns să declare în plin Politbirou că, "fără colaborarea Bisericii", Partidul Comunist "nu ar fi ascultat de muncitori". Astfel însuși Regimul Comunist trebuie să recunoască adevărul, că teologia marxistă este neputincioasă în Polonia față de fervoarea catolică a Clasei Muncitoare. Dar Rusia Sovietică va mai tolera mult timp în noua conjunctură, Diarhia ambiguă comunisto-catolică? Guvernul Sovietic se pare că a prevăzut evenimentele din Polonia și, după informațiile Otan-ului, a luat măsuri militare din timp în preajma Danzigului și dealungul graniței cu Germania Occidentală, schimbând efective vechi și tankuri demodate cu efective proaspete și tankuri moderne. Și în plus, Secretarul de Stat american, Muskie, de origine poloneză, confirmă oficial la Radio-Televiziune concentrarea de trupe sovietice la granița Poloniei. Europa, va muri și de data aceasta pentru Danzig? Muncitorii din Berlinul de Vest, la lucru în Căile Ferate la Berlinul de Est, s'au pus în grevă cu revendicări față de autoritățile comuniste. Exemplul muncitorilor poloni, ațâțat și de muncitorii germani din Vest, poate trage o dâră în Germania de Est. Circulația feroviară a fost paralizată și tensiunea crește tocmai în punctul hiper-nevralgic al Occidentului, Berlinul. Nu știm cum evoluează Iugoslavia, alt punct critic, sub Conducerea Colectivă lăsată de Tito. Corespondentul unor ziare apusene la Viena, Von Pogany, de origine maghiară, declara de curând la Televiziunea germană, că, după Polonia, "Țara în starea cea mai explozivă este România". În Europa parcă plutește o așteptare, ca liniștea premergătoare unui taifun în Marea Galbenă.

Și noi? Noi ne pieptănăm de zor chelia. Ceaușescu la București, ca statuia Comandorului lui Mozart, rămâne de piatră la exigențele Poporului Român. Singura reformă găsită de cuviință este aceea de a dărâma un sfert din București, pentru a clădi pe singurele înălțimi, Uranus și Dealul Spirii, citadela Regimului Comunist. Și această risipă imensă nelucrativă se petrece când România are cea mai proastă cotă din Europa de Est! Noi suntem pe punctul de a renunța definitiv la ipoteza trezirii lui Ceaușescu la realități.

Și în Exil? În capitala Exilului, Parisul, "fierbe cazanul Satanei", cum îmi scrie un prieten cu tragi-humor. "Cazanul Satanei", după expresia lui Iorga de prin 1926-27, putea fierbe la București, în capitala României Mari, în timpurile lui Ion și Vinrilă Brătianu, Duca, Averescu, Argetoianu, Goga, Maniu, Vaida, Dr. Lupu, Madgearu, Mihalache. Atunci și acolo exista ceva de împărțit, Puterea, pasiunea oricărui om politic și partid de guvern. Dar acum și aici? Ce avem de împărțit în Exil? Doar griji și simțul Răspunderii de Români liberi în Occident. Puterea nu e aici ci la București. Dar simțul răspunderii se află din nou în criză și imobilizează Exilul Românesc. Într'un interval de luciditate, s'a constituit din inițiativa D-lui Penescu și după laborioase negocieri, fără discriminări, Consiliul Național Român. Această grupare reprezentativă de forțe diverse a adunat peste o sută de membri de orizonturi și categorii diferite. Astfel CNR a devenit organizația cea mai numeroasă în calitate și cantitate de când există Exilul Românesc. Apariția Consiliului Național Român a risipit în parte toropeala, a trezit în Exil, pe drept cuvânt sceptic, o licărire de speranță, a atras o oarecare atenție în afară, a prelungit un ecou până acum vag și în Țară, și până la urmă, ca o consecință, l-a scos și l-a adus pe Rege la suprafață.

Consiliul Național Român este un instrument de lucru, nu un stup de viespi în

loc de albine. Membrii C.N.R., mânați de simțul răspunderii, sunt ținuti să urmărească problemele de actualitate din Țară și Străinătate, să se sfătuiască cu alți membri cum să facă mai bine, să aibă inițiative păstrând totuși coeziunea în Consiliu, să orienteze pe străini, să facă propuneri judicioase Consiliului, să creeze Cercuri de Studii, să participe la Simpozioanele Cercurilor de studii străine pe teme mari și la Congrese Internaționale, să înoade relații cu factori politici și culturali străini, să caute să publice în Presa străină dacă sunt competenți și au darul scrisului, în sfârșit să fie pregătiți și prezenți oriunde intră în desbatere interesele Poporului Român. Membrii CNR au dreptul, ba chiar datoria să-și exprime onest părerea, oral sau în scris, confidențial sau în public, dar fără arțag, fără încredințări personale nemotivate, fără împunsături pe lăspate. Acțiunea catalizează energiile pozitive, desvoltă simțul răspunderii și reduce poftele de ceartă. În Exil nu are de ce fierbe "Cazanul Satanei". Aici nu e de împărțit Puterea, și nici vreo putere ci doar ostenele. Cei cu dragoste de Putere să aștepte s'o împartă la București, dacă îi vor lăsa cei de acolo și vor mai fi pe lume atunci. Simțul Răspunderii trebuie să fie doctrina Consiliului Național Român la nivelul greutăților de mâine. -

M.F. Enescu

CÂNTECE DIN BASARABIA

Drag mi-a fost drumul încoace
Și n'am pentru cine-l face.
Puiculița ce-am iubit,
Zice că m'am moscălit
Și-mi vorbește dușmănește
De pe mal când mă privește,
Și-mi tot zice: Fugi departe,
Că de mine tu n'ai parte!
Când erai Român curat,
Sufletul meu ți l-am dat,
Dar, de când te-ai căzăcit,
Ești ca dracu de urât.

Când eram la mama fată,
Purtam rochii de bucată;
Dar de când m'am măritat,
Cu'n mușcal din cela sat,
N'am nici fustă de purtat,
Nici papuci de încălțat.

Inima-mi e cu lăcată,
Când aş descuia odată,
Ar cunoaște lumea toată
Cât amar și cât venin
Bea inima la strein.

Frunză verde de pelin,
Tu străină, eu străin,
Amândoi ne potrivim,
Hai în codru să trăim!
Haide'n codrii Băcului,
Pe marginea Prutului,
Să ne facem bordeieș
Cu ușerii de cireș;
Și cu patul de măcieș;
Când om vrea ca să dormim,
În departe s'auzim
Buciumele păstorești,
Din câmpii moldovenești.

&& Familia Marinella și Nicolae Mioc din Paris a fost binecuvântată, la 17 August, cu un flăcău robust și vioi, - botezat, de soții Indries, Sâmbătă 27 Septembrie, cu numele Sfântului din Myra Liciei: Nicolae. -

&& Sâmbătă 27 Septembrie a avut loc în Domul din Salò, Italia, căsătoria d-rei Marina Fați, fiica inginerului Mărgărit, fărșerot din Albania, cu dl John Spinelli. A urmat masa la restaurantul "Casinò" din localitate. -

+ Marți dimineața, 17 Ianuarie, a murit la Câmpulung-Muscel profesorul Felix Klein, la 79 ani.

+ La Roma s'a stins în Ianuarie, la 75 de ani, pictorița Elena Zoe Frunză-Giotta, de prin părțile Buzăului. Își avea "atelierul" în zidurile Aureliane, pe care le-a "creștinat" cândva părintele Grațian, cu ocazia sfințirii localului.

+ Vineri 4 Iulie a decedat, într'un spital din München, av. Gheorghe Gudi, român din Veria (Macedonia, născut în 1913. La înmormântare, oficiată, Miercuri 9 Iulie, de Mons. Bârlea și prot. D. Popa, a vorbit dr. Gh. Tase.

+ La 7 Iulie a fost înmormântată la Vatra Românească, în America, dr. Lucia Trandafir, decedată la 5 Iulie, în Cleveland. Slujba înmormântării a fost oficiată de preoții Hătegan, Ușeriu, Pârvănescu, Grațian și Mihăescu, în prezența P.S. Trifa.

+ La 11 Iulie s'a stins la Courbevoie (Paris), la 55 de ani, Alexandru Bruteanu, fratele Doamnei Grossu.

+ La București au murit profesorii Alice Polihroniade și Traian Herseni.

+ După 9 luni de lețargie într'un spital din München s'a stins bucovineanul Alexandru Proc, la 31 Iulie. Conducător al Comisiei Ecumenice pentru ajutarea preoților ortodocși refugiați în Germania, a ajutat mult Biserica Română Ortodoxă.

+ Joi 16 Octombrie a decedat, la Freiburg, la 32 de ani, Carmen Silvia Beloiu.

+ Miercuri 22 Octombrie a murit la Dăchau, la aproape 87 ani, Pamfil Seicaru.

PARTIDUL SOCIAL-CREȘTIN "TOTUL PENTRU ȚARĂ"

Delegații Partidului Totul Pentru Țară, întruniți la Madrid între 12-14 Iulie 1980, au decis adaosul atributelor Social-Creștin la numele Partidului. De acum înainte, la baza Consiliului Național Român stă, alături de celelalte partide democratice, Partidul Social Creștin Totul pentru Țară. Adaosul Social Creștin nu este o lipitură din oportunitate, ci o întregire a titulaturii cu elemente organice, sociale și creștine, extrase din substanța Partidului Totul pentru Țară, așa cum a fost constituit în urmă cu patru decenii și jumătate. Pe această linie dl Constantin Papanace a publicat prin 1959-60 o broșură despre "O Democrație Social-Creștină". Spre o mai bună lămurire a celor ce nu știu sau au uitat, credem necesare câteva considerente despre origina și evoluția acestui Partid.

Partidul Social Creștin Totul pentru Țară e o emanație politică inspirată în acțiune din etica Legiunii Arhanghelul Mihail. Știm în genere ce a fost această Legiune. Ea a pornit dela Icoană cu o profesie de Credință și câțiva tineri în frunte cu Corneliu Codreanu, Căpitanul. Ce înseamnă Căpitan, a lămurit exemplar Nae Ionescu în "Cuvântul", cu silogismul "Cap, Căpetenie, Căpitan".

Corneliu Codreanu și-a îndreptat în primul rând gândul spre Om. "Reforma omului", el o vedea altfel decât în ambițiile demiurgice ale reformatoșilor orgolioși. Toate religiile și toate marile ideologii năvălesc pe om, ca să-l facă altul, să creeze "omul nou". De multe ori bietul om iese din moara reformatoare mai stâlcit decât înainte, cum vedem cu "omul nou", robotul în versiune comunistă. Și Ceaușescu a făcut mare vâlvă cu "omul nou" acum 2-3 ani. Niciodată Românul nu a fost mai desperat decât în ȋra "omului nou", a lui Ceaușescu. Contra acestor deformări, Gărcineanu a definit "omul nou" în concepția legionară. "Omul nou" nu este un om inedit, un om care nu a mai fost niciodată, ci un om întreg, un om adevărat, cu toate compartimentele sufletului valabile, adică cele trei mari puteri ale sufletului, intelectul, afectul și voința, puse în armonie. În înțeles legionar, adăugăm noi, "omul nou" nu este o invenție antropomorfică ci o desăvârșire ontologică, adică, mai simplu, nu un om inventat ci un om sufletește perfecționat. Corneliu Codreanu stabilește astfel Omul ca "piatra unghiulară de unde pornește Legiunea". "Legiunea Arhanghelul Mihail - scrie Corneliu Codreanu -, va fi prin urmare mai mult o școală și o oaste decât un partid politic". El proclamă primatul spiritului reformator și educativ quasi militar, fără să elimine rostul politic al Legiunii. Dar o misiune educativă și o funcțiune politică nu încap în aceeași organizație fără consecințe. E adevărat, o bună politică exige în Societate spirit civic și moravuri sănătoase. Acestea slăbiseră de mult în societatea românească. Și Regele Carol I a constatat, de când a pus piciorul pe pământul românesc, nevoia de reformare a caracterelor. "Nu de inteligențe duce lipsă România scria primul Rege în Memoriile sale -, ci de caractere". Criza de caractere se agravase odată cu degenerarea regimului politic. Corneliu Codreanu era deci pe deplin îndreptățit să dea prioritate operei pedagogice. Numai că pedagogia și politica nu se pot desvolta deavalma în aceeași acțiune, cu toate că politica adevărată lasă și urme pedagogice. Pedagogia și politica merg pe drumuri paralele, cu metode deosebite. Vom insista puțin pe această temă.

"O școală și o Oaste", cu menirea de a reforma omul și de a-l readuce pe linia învățăturii creștine, implică opera unui Ordin cu o coloratură religioasă, sub specie aeterni. Alt gen de organizație acționează în Politică, cu scopuri directe în Societate și în Stat. Cercetători din Apus, din Brazilia până în Franța, ca Lucien Rebatet, considerau Legiunea drept "un Ordin religios și militar". Ordinul își are legile lui, Politica pe ale ei. Iraționalul intră în domeniul Ordinului. În sfera politicii intră și rațiunea, ceea ce determină nu numai o artă, dar și o știință specifică, Știința Politică. Legile Politicii țin seamă de condițiile imediate ale naturii umane. Omul și Societatea sunt așa cum sunt, de când a început Istoria. Nicio religie, nicio ideologie, nu au schimbat fondul Omului, ci numai l-au modelat în afară după cursul timpului. Natura umană nu e simplă. Omul este expresia unei naturi complexe. El năzuește spre culmi, cum remarcă Gărcineanu, dar în acelaș timp trage cu ochiul la bunurile materiale. O imagine ne-o dă o piesă a lui Ibsen. Brandt, un idealist, ține o predică la marginea mării, care farmecă mulțimea. Dar un pescar vine în goană, ca să anunțe apropierea unui banc de heringi. Atunci toți cei de față ^{au sepeșit} că să apuce cât mai mult din acest dar al mării. Brandt, predicatorul fascinant, rămâne cu vorbele în vânt, ca un singuratic. Astfel dualismul naturii umane nu stabilește un primat unic, nici al spiritului, nici al mate-

riei. E adevărat, omul din pudoare se preface că dă prioritate spiritului. Oricare faptă e îmbrăcată în zalele scripitoare ale revendicărilor morale. Este omagiul adus spiritului de către materie. În fond însă, firea omenească tinde deopotrivă spre lumina spiritului și spre beneficiile materiei. O politică bună ține seamă de cumpăna dreaptă între spirit și materie. În această maximă stă deosebirea între legile Ordinului și ale Politicii. Ordinul propagă primatul spiritului, fără considerație față de contingențele materiei. Politica e obligată să respecte echilibrul între spirit și materie. Ordinul și Politica pot avea un ideal comun, dar nu pot merge într'acolo decât pe drumuri separate, după legile lor proprii și cu altă instrumentație. Altfel nu se face nici educație nici politică.

Cât despre Legiune, cu timpul rostul ei politic se întinsese în toată Țara. Pe lângă "Școală și Oaste", Legiunea devenise și o organizație politică dinamică. Din acest amestec de funcțiuni diferite, educative și politice, "Ordinul Religios și Militar" a luat o puternică coloratură mixtă, sub o denumire generică și spontană, Mișcarea Legionară. Corneliu Codreanu și-a dat seama de inconvenientele confuziei de funcțiuni, îndeplinite de aceeași organizație. Atunci a decis separația funcțiilor. Funcțiunea politică a atribuit-o altei organizații, deosebită de Legiune, Garda de Fier. În noua organizație nu intrau numai Legionari, ci și alții, indiferent de proveniență politică. Mai târziu, după dizolvarea Gărzii de Fier, când baza politică luase o amploare considerabilă, Corneliu Codreanu a înființat, în 1935, Partidul Totul pentru Țară.

Ce funcție trebuia să îndeplinească noul Partid? Vom cerceta pe rând și pe scurt componentele lui. În domeniul politic din volumul acțiunii, pe măsură ce crește apare un program de realizări, considerat ca secundar la origină. Programul prinde corp din practică, nu din elaborări de cabinet. Pentru a reda starea de atunci, vom spicui din Memorandumul nostru destinat, în Mai 1945, Invingătorilor occidentali. Partidul Totul pentru Țară reprezenta o mișcare specific românească de ridicare a Poporului Român la aceeași conștiință politică, la aceeași stare socio-economică și la aceeași dezvoltare culturală ca ale celorlalte popoare înaintate ale Europei. Mișcarea Românească respingea deopotrivă excesele Principiului Autorității, adică Dictatura generatoare de Tiranie, și exagerările libertății individuale identificate cu Democrația ~~xxxixxxxx~~ laxistă și permisivă, generatoare de anarhie. Dealtfel niciun Partid Politic Român nu admite, desigur, acest gen de "Democrație" care în fond substitue un Totalitarism personalizat sau oligarhic cu un Multi-Totalitarism de stradă. Partidul Totul pentru Țară urmărea în primul rând restaurarea ordinii legale, ca o garanție de respect al persoanei umane, cât și al Autorității Publice. Habeas Corpus și eficiența Autorității Publice, garantate de ordinea legală, sunt condițiile unei Democrații adevărate.

Ordinea legală nu poate fi asigurată decât de Principiul separației Puterilor în Stat. Într'un sistem cu adevărat democratic, separația e aplicată cu toată rigoarea, pentru a elimina orice posibilități de arbitrar al unei Puteri în dauna celeilalte. Nici Puterea Legislativă nu trebuie să coboare la starea de emanație a Puterii Executive, nici Puterea Executivă nu poate degenera într'un regim de simplă unealtă la discreția "democrației integrale", adică despotismul majorităților iresponsabile, obținute prin demagogie, presiune morală și corupție, ba chiar cu prețul violenței corporale. Și într'un caz și într'altul, existența unui Stat e pusă în primejdie de o neîntreruptă alunecare în timpurile noastre spre Jacobinismul modern, Bolșevismul, și în ultimă etapă spre Partidul unic de extremă stângă, impus cu forța dinăuntru sau dinafară, dela Răsărit. Astfel ca o prevenire a acestor eventualități, cât și pentru alte considerente de ordin constitutiv, Partidul Totul pentru Țară urmărea să readucă Puterea Legislativă la funcțiunea sa congenitală. În practica separației Puterilor, el recunoștea Parlamentul ca o instituție determinantă în structura societăților moderne. Profesorul legionar Traian Brăileanu, sociolog renumit, a publicat în 1937 în "Universul" un studiu despre funcțiunea Parlamentului într'un regim democratic înocit. El lua ca exemplu sistemul constituțional al Statelor Unite, care i se părea lui mai eficientă într'o monarhie. Puterea legislativă independentă și Puterea Executivă regenerată creau ordinea cu adevărat legală. Și în sfârșit, pe deasupra acestor Puteri în Stat, Corneliu Codreanu așează în momente de particulară importanță ceea ce el numește "Consultarea Poporului". În fața marilor hotărâri care îl angajau, Poporul trebuie întrebat după ce i se arată drumul, trebuie consultat pentru a-și spune cuvântul dacă poate sau nu, dacă este pregătit să meargă pe calea arătată. "Consultarea Poporului" se cheamă în Dreptul Public modern cu un termen re-

actualizat, Referendum. Respectul pentru voința populară liberă, nesilită nici de amăgiri, nici de violențe, stă ca o dogmă de frunte în politica internă a Partidului Total pentru Țară.

O altă dogmă de frunte în componența acestui Partid este Justiția Socială. Elementul social aparține congenital la Crezul lui Corneliu Codreanu încă de când a intrat în viața publică în 1919, alături de meseriașul Constantin Pancu. În serile din 1919 Corneliu Codreanu, cum cetim în cartea sa "Pentru Legionari", îi spunea lui Pancu: "Nu-i de ajuns să învingem comunismul. Trebuie să și luptăm pentru dreptatea muncitorilor". Și, mai departe: "Am început apoi organizarea muncitorilor în Sindicate naționale și chiar a unui partid politic: Socialismul Național-Creștin". Pe atunci, în 1919, nici măcar Hitler nu auzise de eventualitatea unui național-socialism german. De altfel Socialismul Național-Creștin se deosebea fundamental de viitorul național-socialism hitlerian, care va deveni o mișcare materialistă, agnostică, rasistă, totalitară și imperialistă. Socialismul național-creștin, dimpotrivă, cum îi spune și numele, e de esență creștină, progresist, democratic, întemeiat pe armonia socială. În "Crezul Socialismului Național-Creștin", citat de Corneliu Codreanu în "Pentru Legionari", găsim idei foarte înaintate pentru vremea aceea, ba chiar și astăzi: alegerea miniștrilor de către Camera Deputaților, suprimarea Senatului, Regele "părinte al muncitorilor și al țăranilor", drepturi egale pentru bărbați și femei, securitate socială, improprietărirea tuturor plugarilor, Sindicate și Comitete Administrative în întreprinderi socializate, adică, în termeni moderni, Participare și Co-gestiune în întreprinderile din Agricultură, Comerț și Industrie, cu încurajarea inițiativei particulare în interes general și dezvoltarea Industriei casnice. Promovarea muncitorimii în fruntea Societății, alături de pătura de mijloc, va rămâne o permanență în sistemul de gândire și de acțiune al Mișcării Legionare și al Partidului Total pentru Țară. Când în Februarie 1933 Ministerul de Interne, mai bine spus Sub-Secretarul de Stat Armand Călinescu, a ordonat să se tragă în mulțimea de muncitori dela Grivița, numai Corneliu Codreanu și Dr. Lupu au protestat în Parlament contra violenței Guvernului. Ridicarea muncitorimii au preconizat-o fără încetare Mișcarea Legionară și Partidul Total pentru Țară. O circulară din Septembrie 1937 proclamă dreptul muncitorului de a păși "cu pas de stăpân", și al muncitorimii "de a se simți stăpână peste Țară, deopotrivă cu toți ceilalți Români". În cadrul Partidului Total pentru Țară s'a înființat Corpul Muncitoresc, sub conducerea directă chiar a Șefului Partidului, Inginerul Clime. Și unul dintre cele mai solemne cânturi legionare, operă a lui Radu Gyr și Nelo Manzatti, e Imnul Muncitorilor. În 1937 o bună parte din muncitorime se încadraseră în acest Corp.

O misiune grea își luase Partidul Total pentru Țară în câmpul Economiei Naționale. Economia românească se afla în cea mai mare parte înstrăinată. Noul partid trebuia să restabilească, alături de echilibrul politic-social, și echilibrul economic, deplasat în defavoarea Poporului Român. În acest punct se situa problema evreească, în România. Despre această problemă, în jurul căreia s'a făcut și se mai face mult caz, am tratat pe scurt în memorandumul din Mai 1945. Vom reveni altă dată și în altă parte. Aici reproducem doar câteva considerente din memorandum, privitoare la soluțiile prevăzute de Partidul Total pentru Țară în asanarea Economiei Naționale. Partidul urmărea în primul rând întărirea pe cale organică și de liberă concurență a elementului românesc în Economie. Ridicarea Poporului Român urma să apară treptat, prin constituirea de noi poziții, folosind noi valori într-un spațiu încă virgin. Corneliu Codreanu nu se mulțumea numai să anunțe o doctrină, ci exemplifica realizarea ei cu fapte, prin înființarea Comerțului Legionar și "Bătălia fierului vechi". Pe lângă un mare pedagog și răscolitor de suflete, cum îl definise George Brătianu, Corneliu Codreanu se dovedea și un mare întreprinzător și gospodar în înfăptuirea proiectului de a asigura Partidului Total pentru Țară o bază economică proprie. Acest Partid își asumase astfel funcțiunea de model în dinamizarea populației autohtone pauperizate. Poporul Român avea cel dintâi dreptul la distribuția naturală a mijloacelor de producție în propriul său spațiu. Partidul Total pentru Țară căuta deci prin sporirea activității autohtone în toate direcțiile, fără excluderea nimănui, să întărească poziția Poporului Român ca factor de progres în Europa. Acest drept și această datorie ale Poporului Român de a-și asigura libertatea de creștere a indicelui său de randament pe propriul său teritoriu, și deci și mărirea contribuției sale la ordinea Europei, credem că nu pot fi negate de nimeni, și mai puțin încă, desigur, de exponenții principiilor democratice.

Cât despre greutatea Partidului Totul pentru Țară în Cultură, nu avem de spus aici decât atât: multe din numele românești celebre sau importante în Cultura universală, aparțin unor foști Legionari.

Nu vom omite, fără a face aici un istoric, poziția Partidului Totul pentru Țară în Politica Externă românească. Vom reține numai doctrina degajată din fapte. În primul rând la bază stă principiul independenței de voință și de acțiune față de oricare putere străină. Politica externă a Partidului Totul pentru Țară, ca și politica sa generală, se inspiră din principiile care garantează existența și suveranitatea Poporului Român, adică o politică externă realistă, fără infiltrații ideologice, dacă ideologia însăși nu e o condiție de realism. Situația geografică determină politica externă a unei țări. În funcție de situația geografică a României derivă cele trei principii ale politicii sale externe, consemnate în Memorandul din Mai 1945: I. Contractarea alianțelor în ordine de precădere după importanța și urgența primejdiilor; II. Impiedicarea României de a deveni un instrument al imperialismului vreunei puteri continentale; III. Alinierea României alături de sistemul politic garant al echilibrului european. În concret, pentru România primejdia vine dela Est. E vorba de primejdia capitală. Atât timp cât Rusia va nutri tendințe imperialiste în Europa, România este pe pragul unei primejdii de moarte, cum căutam să demonstrăm în Memorand. Cine concepe dominația oceanelor și a continentelor, nu se mai poticnește de scâncelile popoarelor din drum. Experiența istorică a dovedit că nu e posibilă o înțelegere cu o Rusie pornită în marș spre Occident. Dacă nu-i posibilă o înțelegere a unei României pacifice cu o Rusie imperialistă, nu-i mai rămâne României decât să se resemneze la apărare pentru a supraviețui.

Numai un sistem de echilibru al forțelor ar putea opune o stavilă față de Imperialismul rusesc. Acest sistem trebuie astfel lărgit încât să alinieze într'un singur front toate forțele de ordine seculare, începând de dincolo de Ocean și terminând pe Nistru. Acest țel nu poate fi atins decât prin revelarea iminenței primejdiei pentru civilizația occidentală, într'un moment de iluminare colectivă. Evident, mai cetim în Memorand, cea mai mare dorință a Europei ar fi ca această primejdie să fie conjurată dela sine, ca pregătirile de invazie dela Est să fie demontate prin persuasiune, ca existența liberă a popoarelor după propriile lor condiții, cutume, norme și legi să fie garantată prin mijloace pacifice și ca ordinea milenară și creștină a Europei să se întindă benevol consimțită, până la Urali. În așteptarea acestei minuni cu sorți minimali de realizare dela sine, numai constituirea unui astfel de front colosal ca o contrapondere ar constrânge colosul din față să mediteze și să cântărească avantajele unei înțelegeri și riscurile unei înfruntări.

Reamintim, fără niciun orgoliu de autor, că Memorandul a fost scris acum 35 de ani, chiar în momentul încetării în Europa a celui de-al doilea Război Mondial, cu trei luni mai înainte de bomba atomică dela Hiroșima. Vedem în Memorand, publicat abia de curând în broșură, și prin surprindere, de Editura "Carpații" din Madrid, cum sunt prefigurate expansiunea ruso-comunistă, Alianța Atlantică, unificarea Europei, Disuasiunea și Destinderea, mai actuale azi ca oricând, în ciuda tuturor crizelor prin care au trecut și trec. Și mai vedem cum din cercetarea poziției legionare a fost preîntâmpinat Sistemul Degaulist cu tot ce cuprinde, restabilirea Puterilor Legislative și Executivă la locul lor, Referendum, Participare și Co-Gestiune, Suveranitate Națională, și chiar expresia faimoasă, Europa până la Urali. Mai găsim anticipată și altă expresie celebră, Cortina de Fier, universalizată de Churchill în discursul dela Zürich în 1946, deci cu un an mai târziu. Expresia "Cortina de Fier" îi aparține însă lui Iorga, când la pierderea Basarabiei și Bucovinei de Nord în Iunie 1940, a scris câteva cuvinte de doliu în "Neamul Românesc". Astfel Partidul Totul pentru Țară apare ca un precursor în conceperea regimului de conciliere între cele două mari elemente, Libertatea și Autoritatea, care regimentează existența socială, și în același timp și în imaginarea sistemului de apărare la Răsărit.

Dar Partidul Totul pentru Țară n'a avut timp să realizeze ceva din aceste sisteme, și nici măcar să asigure separația clară între misiunea educativă și funcțiunea politică. Acest amestec de funcțiuni, pedagogice și politice, ba chiar economice laolaltă, în ciuda separației nominale, va avea consecințe grave.

Independența economică, corolar al celei politice, înseamnă influență și putere. "Ordinul Religios și Militar", cu atributele independenței politice și economice, cum părea atunci să devină Legiunea, trezea teama oligarhiei cosmopolite, supra-

pusă clasei conducătoare. La ideea de primejdie internă se adăoga în concepția camarilei cosmopolite și primejdia externă, cu orientarea spre Axă. În consecință Csmarila, în frunte cu Regele României, a decis să pregătească Legionarilor soarta Templierilor. Și în adevăr, Ordinul Religios și Militar al Cavalerilor Templieri atrăsese printr-o mare influență politică și economică pizma Papei și a Regelui Franței. Tot așa Mișcarea Legionară a trezit, șase secole mai târziu, resentimentele păturii cosmopolite, în cap cu Regele și Patriarhul Bisericii Ortodoxe. Marele Maestru al Templierilor și Căpitanul Legionarilor au fost suprimați, cel dintâi pe rug, cel de-al doilea sugrumat, după procese indigne. Legionarii au fost și ei decimați, ca Templierii altădată. O mare putere morală nu poate exista decât separată de o putere temporală.

Confuzia între cele două funcțiuni opuse a fost desăvârșită în Septembrie 1940 cu oficializarea prin Decret Regal a titlului de Mișcare Legionară la baza unui regim de diarchie. Misiunea Legiunii a fost anarhizată de funcțiunea politică. Combinația aceasta hibridă a rezistat abia patru luni la presiunea continențelor morale în contradicție cu cele politice. Legionarii au fost puși iarăși în afara Legii. Alții decât ei, după atâtea persecuții, de tot felul și de pretutindeni, ar fi rătăcit poate ca umbrele de pe câmpia dela West-Point, evocate în cuvântarea celebră de adio de la arme, a generalului Mac-Arthur. Dar mulți Legionari nu s'au resemnat la o stare monastică în care să nu mai facă nimic, numai să-și amintească trecutul și să plângă pe cei dispăruți, în așteptarea sfârșitului ca ultimii preoți ai unui cult mort în templele părăsite de pe Olimp. Ei s'au recules și s'au regrupat în diferitele țări de azil, în asociații culturale, caritative și bisericești. Acolo ei au aplicat Legea Ajutorului Recipro, au sprijinit Biserica, au strâns material documentar, au publicat reviste și broșuri, au editat și reeditat albume și cărți, au cercetat probleme diferite, au comunicat teze de actualitate la seminarii și congrese, au pregătit platforme utile la renașterea cândva a unui nou fenomen românesc. Și în sfârșit, participă cu Partidul Social-Creștin Total pentru Țară la lupta politică a Exilului Românesc.

La Madrid, Părintele Vasile Boldeanu a fost ales Președinte al Partidului Social-Creștin Total pentru Țară. Această alegere urmează precedente din Europa, când prelați au îndeplinit funcțiuni politice în partide de factură democrat și social-creștină. Canonul Don Sturzo în Italia, Episcopul Fan-Noli în Albania, Prelatul Kaass în Germania, Monseniorul Seipel în Austria, au prezidat aceste partide și unii dintre ei au ajuns până la Guvern. Felul cum Părintele Boldeanu a condus lupta de apărare a Bisericii din Paris, ne îndreptățește să credem că va ști și cum să îndeplinească cu vrednicie mandatul ce i-a fost încredințat.

Azi primează ideologia și acțiunea readucerii Poporului Român printre popoarele libere. Primează adică legile Politicii. Crezul Partidului Social-Creștin Total pentru Țară coincide cu acela al Consiliului Național Român. De altfel partidele se resorb în acțiunea Consiliului Național. În acțiune Consiliul Național depășește, cum proclamă Statutul, criteriul de partid. Cum partidele se vor replanta într-o Românie liberă, noi nu știm bine azi. Aceasta este o problemă cândva, a viitorului românesc.-

M.F. Enescu

INAINTE de Viorica Lăzărescu

E ziua deșteptării, înainte!
La luptă Legiunea ne-a chemat,
Să apărăm cu piepturile noastre
Pământul ce de mici ne-a legănat.

Dreptatea e cu noi și toți străbunii
Se vor scula din orișice ogor,
Și vor lupta din nou cu înverșunare
Pentru pământul strămoșesc al lor.

E ziua biruințelor visate,
De veacuri suferințele s'au strâns,
Ne-am săturat de liftele păgâne,
Ne-am săturat de nedreptăți și plâns.

În noi se redeșteaptă toți străbunii:
Legionari Romani, poporul Dac,
Și semizeii purtători de glorie
Pe cari i-a avut poporul Trac.

E ziua răzbunării și-a dreptății!
De mii de ani morminte se deschid
Pentru străinii ce ne vor pământul,
Ca'n vremea lui Corvin și Baiazid.

E ziua când, din criptele uitate,
Mihai și Ștefan iarăși se trezesc;
Legionari, la luptă dar, cu toții,
Căci ne-a chemat pământul strămoșesc.

&& Revista "Speak up" din Toronto/Canada analizează cu multă simpatie, pe o întreagă pagină (4), în numărul pe Iulie, subsemnătura Teresa Dalton Hendry, cartea Căpitanului "For my legionaries", și a lui D. Bacu, "The anti-humans" (Piteștii), ambele apărute în engleză.-

CRONICA PESIMISTULUI

* Marinarii Bucur și Doru Dragu au sărit de pe vapor în apele Siciliei, au înnotat un kilometru până la țărm, depășind probabil și vreun record și, numai în chi-loți, au traversat "fără nicio rușine" orașul până la Poliție, unde au cerut azil politic. Ce spectacole, când cuțitul a ajuns la os! Scoria odată un cetățean din RSR că pleacă din acel iad "și în izmene", numai să poată. Iată că cei doi au fă-cut-o chiar și fără izmene.-

* Vizita în Scandinavia a patriarhului Iustin cu suita, din care făcea parte și Plămădeală, fu contramandată în ultimul moment, "la sfatul medicului cardeolog". Inima însă putea fi influențată și de grevele din Polonia, chiar atunci. În schimb, în aceeași zi a sosit la Copenhaga scriitorul Eugen Frunză, cerând azil politic. Fug oamenii ca potârnichele. Unele conduceri comuniste mai încearcă câteun compro-mis; reseristi însă se pricep numai la duritatea iadului și puritatea ideologiei.

* În "marea lui înțelepciune", Lenin a proorocit cândva că va veni vremea când și o bucătăreasă va putea cârmui un Stat! Să mai zică cineva, privind la Leana Ceaușescu, că Lenin ar fi fost un "pezevenchiu"!

* RSR-ul face o treabă cum nu se poate mai "lucrativă", continuând să cumpere dela Khomeini ceea ce are, adică petrol, și dând în schimb ceea ce n'are, adică ali-mente. Are Rebreanu nuvela aceea, "Proștii", despre unii cari au rămas în stație cu biletul în mână, privind cum trenul se ducea...

* Doctor Iosif Constantin Drăgan, "om de știință de origină română", a fost pri-mit în Iunie într-o importantă audiență de Ceaușescu, și el "om de știință". Ce au tă-nuit, despre ce-au mai vorovit, ziarul bucureștean nu destăinuie.

* Scriitorul regimist Marin Preda s'a săvârșit din viață și la înmormântare i-au venit și "oameni pentru cari el a scris cu sânge". Complicată frază!

+ Tudor Arghezi, al cărui centenar s'a serbat în Mai, este prezent în conștiința românească mai ales cu al său "Baroane!", adresat lui von Killinger, și cu refuzul de mai târziu de a scrie "odă lui Stalin", sub pretextul că "nu-i vine inspirație". Dar mai apoi poetul "papagalului" (cu bilet) și-a mobilizat inspirația și, din unul care-și schimbase "plugu'n condei și brazda'n călimară", precum se lauda, a devenit ăla care "s'a dat pe brazdă". Spune fiică-sa Mișura că cel mai greu i-a fost poe-tului în perioada când n'a putut să publice; toți se prefac însă a nu ști că acea perioadă a survenit în urma amintitei lipse de inspirație. Adânc îi va fi fost re-gretul pentru lipsa momentană de.. orientare (ce inspirație!), de vreme ce, când au reapărut ăia să-l solicite în "noile condiții", scriitorul i-a întâmpinat cu: Ve-niți, veniți, de când vă așteptam! Și inspirația s'a văzut deîndată fecundată.

* Dumitru Radu Popescu, scriitor reserist, înserează pe undeva o frază: "Și bie-tul Irod a fost nevoit să ucidă atâția și atâția prunci sub doi ani, ca să scape de ce i s'a prezis". De ce s'o fi ferind să spună în ce consta "prezicerea"?

* În biata economie românească, "resursele reziduale" (ce limbaj!) devin "materii prime economisibile", valorând zeci de milioane! Știam cu toții ce sunt în mod normal materii prime, dar că și reziduurile de pe urma prelucrării acestora rămân tot "materii prime", asta ține de economia reseristă "avansată".

* Cancelarul Germaniei Federale, în vizită la Moscova, a depus coroană la cimiti-rul foștilor prizonieri năuți morți în Rusia. Nu știm ca Ceaușescu să fi făcut așa ceva pentru românii morți acolo, măcar în Basarabia. Dar aceștia au fost niște "cri-minali" antisovietici! Numai Caudillo n'a făcut discriminări între morții războ-iului civil din Spania, ci a ridicat pentru toți un monument mareț.-

* De n'aș fi fost odată în situația să particip la o discuție de o noapte în-treagă în care să se aranjeze, cu menținerea tuturor aparențelor, un rezultat de competiție sportivă favorabil tovarășilor sovietici pe motiv că aceasta ar fi ne-cesitând-o "interesul politic superior", mai c'aș fi crezut că "defectarea" compiu-terului la olimpiada din Moscova tocmai când trebuia anunțată nota pentru Nadia Comăneci, ar fi fost într'adevăr un "ghinion"... Dar e și vina Nadiei, care trebuia să știe proverbul: "Când intri în țărâțe, te mănâncă porcii!".-

* Geo Bogza multe trăncănește. L-a apucat nostalgia după cireșul din copilărie; să mai mănânce odată boabe proaspete din acesta și nu tot din punga magazinului alimentar. I s'o fi urât omului cu cireșe pe jumătate putrede, dar.. n'ò spune. Ci, zice, i-a venit ideea să recomande întoarcerea la natură, adică: un om și un cireș, un om și un câine, un om și un foc.. Ar fi putut adăoga: un om și o casă (sau măcar o cameră), un om și un litru de lapte, un om și un pogon (pe care să fie cireșul ăla). Sau n'a auzit de astfel de "deziderate"?!...

CALENDAR NAȚIONAL

Iulie 1845: Iese, la București, "Magazin istoric pentru Dacia", scos de August Treboniu Laurian și N. Bălcescu.

Iulie 1935: Legionarii încep în Basarabia, la Buga, zidirea unei mănăstiri, și deschid tabăra dela Carmen Silva, unde se construiesc 7 cabane, 1 km de șosea, terase, drum de mașini, 3 fântâni, canale de scurgerea apelor, turnuri, etc.

Iulie 1945: "Pentru actul curajos care a răsturnat cursul politicii române și a rupt alianța cu Germania, instaurând pe cea cu Națiunile Unite, și aceasta într'un moment în care înfrângerea Germaniei n'apărea încă clară, noi acordăm M.S. Mihai I, Rege al României, Ordinul Victoriei. Kalinin, președintele Sov. Suprem al URSS". Decorația e predată la recepția dela Palatul Regal din București de mareșalul Tolbukin, înconjurat de 50 de generali sovietici în mare ținută. "Când îl întreb (pe Stalin) - scrie Churchill -, de ce a decorat pe Regele Mihai, el răspunde că a gândit că Regele s'a comportat în mod înțelept și eroic în timpul loviturii de Stat".

2 Iulie 1850: Se naște, la Bănuțeni (Soroca), Dim. C. Moruzi, scriitor și poet.

5 Iulie 1880: Se naște, la Vaslui, artistul Constantin Tănase.

5 Iulie 1905: Grecii rănesc grav pe doctorul Pucerea, fost director al liceului românesc din Bitolia (Macedonia).

6 Iulie 1815: Incepe, la cererea boerilor Radu Golescu și Barbu Văcărescu, către Vodă Caragea, iluminarea Bucureștilor, prin instalarea, pe Podul Mogoșoaiei (viitoarea Calea Victoriei), a șapte lumânări de seau.

7 Iulie 1905: Greciiucid pe românul Cristache Toli din Gramaticova (Maced.).

8 Iulie-8 Sept. 1935: Legionarii fac cărămizi pentru construcția bisericii din Marca (Sălaj). 8 Iulie-6 Oct. 1935: idem, pt biserica din Valea Mare (Bălți).

9 Iulie 1900: Moare dr. N. Crețulescu.

9 Iulie 1940: România se retrage din Societatea Națiunilor.

13 Iulie (Quintilis) 100 a.C.: Se naște Iuliu Cezar.

15 Iulie 1905: Greciiucid pe românul Sterie Amitru din Oșani (Macedonia).

15 Iulie 1700: Constantin Brâncoveanu dăruiește mitropoliei românești din Alba Iulia moșia Merișani (Argeș).

16 Iulie 1890: Se stinge, la 50 de ani, nuvelistul Leon Negruzzi.

19 Iulie 1600: Consiliul Suprem al Spaniei propune regelui Filip III să se trimită lui Mihai Viteazul o sabie de onoare de 6.000 ducati.

20 Iulie 1905: Românii din Selia (Macedonia) sunt somați de greci să-și închidă școala și biserica.

20 Iulie 1810: Se naște, în Fofeldea (Sibiu), August Treboniu Laurian.

20 Iulie 1900: Vintilă Brătianu, director la ziarul "L'Indépendance Roumaine".

20 Iulie 1930: Corneliu Codreanu publică "Un apel și un avertisment", în legătură cu interzicerea unui marș al tineretului român în Basarabia.

21 Iulie 1905: Grecii incendiază, la Pleasa, cărțile liturgice românești.

22 Iulie 1880: Eminescu se plânge, în "Timpul", de lipsa absolută a unei legi de incolat, ceea ce permite ca gunoaiile societății învecinate din câteși patru unghiurile lumii să s'așeze la noi".

23 Iulie 1780: Într'un act, scris în limba română, Inocențiu de Huși dă deslegare preotului Teodor Chirilov din Iasinova (Transnistria) să-și cate altă parohie, "deoarece armatele rusești, întorcându-se în patrie.. după războiul dintre Rusia și turci, au luat cu ele și pe oamenii ce erau parohienii săi".

23 Iulie 1920: Moare Teodor V. Stefanelli, prietenul lui Eminescu.

25 Iulie 1875: Se naște, la Chișinău, luptătorul Paul Gore.

26 Iulie 1905: Greciiucid pe Nicolae Mihale din Livezi (Macedonia).

28 Iulie 1330: Muntenii lui Basarab participă la lupta dela Velbușd.

1 Aug. 1895: Își începe cursele zilnice, pe linia Galați-Brăila, primul vapor românesc de pasageri: "Orientul".

4 Aug. 1905: Închiși, 17 români din Gramaticova (Macedonia) sunt eliberați numai după ce dau mitropolitului grec din Vodenă, cu jurământ, declarații de elenism.

6 Aug. 1940: Moare în Corcea (Albania), unde se născuse, Nicuță Haralambie Balamace, luptător pentru școlile românești înființate sub turci în Macedonia.

6 Aug. 1955: Moare mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului.

7 Aug. 1905: Greciiucid turma de oi a românului Sterie Duma din Livezi (Mac.).

8/20 Aug. 1870: Republica din Ploiești, cu Candiano Popescu.

9-26 Aug. 1935: Legionarii repară biserica din Baci (Brașov).

- 10 Aug.70: Tit cucerește Ierusalimul, de nu rămâne "piatră pe piatră".
13/23 Aug.1595: Mihai bate pe turci la Călugăreni(Vlașca).
13 Aug.1825: Se naște, la Cernăuți, Alexandru Hurmuzaki.
15 Aug.1870: Eminescu publică, în "Convorbiri", "Epigonii".
15 Aug.1935: Se pune temelia primului așezământ românesc din Ierusalim: biserica "Sf.Gheorghe", și un cămin.
17 Aug.1925: Moare, la 77 ani, Ion Slavici.
17 Aug.1975: Moare fulgerător, la Roma, prof. Mircea Popescu.
20 Aug.1905: Grecii ucid pe Mihai Dima Baldechi, care voia să deschidă școala românească la Vodena(Macedonia).
20 Aug.1945: Moare, la București, Constantin Tănase.
21 Aug.1690: Brâncoveanu bate pe austrieci la Zărnești(Brașov).
22 Aug.1890: Moare Vasile Alecsandri. La înmormântare, sicriul e purtat pe brațe de nouă dorobanți "și cu sergentul zece".
22 Aug.1905: Grecii ucid pe românul Nașu Costa Zora din Papadia(Macedonia).
24 Aug.1820: Moare, la Liov, Ion Budai Deleanu, autorul "Țiganiadei".
30 Aug.1940: Cu "arbitrajul" dela Viena, România pierde nordul Transilvaniei.
31 Aug.1905: Grecii ucid 2 români la Lumnița și unul la Cerna Reca(Macedonia).
23 Aug.1944: Cea mai neagră zi din istoria Neamului Românesc.
1 Sept.1860: Se naște chirurgul, de faimă mondială, Toma Ionescu, frate cu Take.
2 Sept.1950: Moare Traian Vuia, inventator de faimă mondială.
3/14 Sept.1730: Moare, de ciură, Nicolae Mavrocordat.
3/16 Sept.1905: Guvernul român rupe relațiile diplomatice cu cel din Atena din cauza masacrării populației românești din ~~Atena~~ Grecia.
3 Sept.1940: Mici grupuri de legionari, suplinind cu hotărârea și eroismul lor legendar lipsa de armament, de organizare și de conducere eficientă, încearcă prin lovituri date în diferite puncte ale țării să dea expresie stării de spirit a populației, devenită și mai ostilă regelui-măcelar în urma recente sfârtecări a țării. Au căzut: Lucian Caramlău, Gr. Grigorescu, Const. Sălceanu, Sultan Donat la Brașov, Const. Ardeleanu, Cristu Caporani și Ilie Cavachi la Constanța.
4 Sept.1600: Poloniitrec Nistrul, cu frații Movilă, contra lui Mihai.
4-14 Sept.1700: Atanasie, 55 de protopopi, 1582 preoți și câte 3 delegați de fiecare sat hotărăsc unirea Bisericii Române Ortodoxe din Ardeal cu Roma.
5 Sept.1920: Sfintirea bisericii "Sf. Nicolae" din Țigănești(Muscel), construită din piatră de Albești și cărămidă de Moș Niță dela Șuici și pictată de Gh. Popescu-Pitești. Biserica posedă și câteva cărți vechi: un Penticostar din 1743, un Octoih din 1745, un Triod din 1761.
5 Sept.1850: Se naște savantul C.I. Istrati, fost președinte al Acad. Române.
6 Sept.1940: Abdicând regele-asasin, începe a doua domnie a regelui Mihai.
7 Sept.1860: Prima agenție diplomatică a Principatelor Unite, la Paris.
7 Sept.1870: Inaugurarea gării din Cluj.
7 Sept.1880: La Focșani, primul congres al studenților români.
8 Sept.1830: Se naște, la Maillane, Frédéric Mistral.
8 Sept.1850: Refugiații români scot, la Paris, "România viitoare". Colaborează N. și C. Bălcescu, Șt. și N. Golescu, D. Brătianu, C.A. Rosetti, C.G. Florescu, Magheru.
8/18 Sept.1600: Mihai e învins la Mirăslău, pe Mureș, de coaliția dușmanilor.
9 Sept.1940: Ungurii ucid la Trăzneu(Sălaj), în Ardealul invadat, 71 români.
10 Sept.1890: Se inaugurează, la Botoșani, primul monument al lui Eminescu.
10 Sept.1930: Titulescu e ales președinte al Ligii Națiunilor.
10 Sept.1950: Moare la Paris filologul Ion Aurel Candrea(Hecht).
11 Sept.1875: Se naște, la Brașov, Șt. O. Iosif.
13/14 Sept.1940: Hoardele maghiare ucid, în comuna Ip(Sălaj), 159 de români.
14 Sept.1910: George Valentin Bibescu sboară peste Dunăre, la Brăila.
15 Sept.1945: Din testamentul Elenei Văcărescu: "Deși am fost adusă din cauza împrejurărilor nenorocite să trăiesc departe de România, inima mea nu a încetat un singur moment a bate pentru dânsa. Toată activitatea mea de aproape o jumătate de veac a fost consacrată intereselor neamului nostru, căutând să strâng raporturile dintre Franța și România". Moare la 17 Februarie 1947.
21 Sept.1905: Grecii asasează pe românul George Gussi din Perivoli(Maced.)
22 Sept.1905: Grecii ucid pe românii Toli Pașata și Tașu Tușia din Livezi.
29 Sept.1935: Corneliu Codreanu înființează Comerțul Legionar.
30 Sept.1890: Moare, la 92 de ani, marele artist Matei Millo.-

DESPRE FRĂȚII ÎNSTREINAȚI

- La București a murit Nicolae Dinculescu, mare prieten al cauzei Românilor sud-dunăreni, a căror situație ingrată îi devenise o obsesie. Drept care, prin 1937/1938 s'a dus "de capul lui" în Serbia, apoi și în Bulgaria, făcând agitație prin satele românești și invitând pe intelectuali și tineri să vină cu burse în România, ca acolo să-și regăsească ființa de români. Acest contact, cu vorbe înflăcărâte, i-a menținut decedatului numele pe-acolo și astăzi. Autoritățile locale s'au sezișat de flacăra țâșnită pe neașteptate din scânteia adusă de "agent", care de fapt acționa din imbold și pe risc propriu. L-au scăpat niște marișari pe Dunăre, români crăineni, cărora le plăcuse inițiativa lui. Despre soarta timocenilor și vidinenilor, Dinculescu vorbea și în ultimii ani "factorilor" din țară; dar aceștia preferau "surzenia" pentru așa ceva.

- Revista "Jakobs stige", 1980, relatează următoarele despre "unul dintre cei mai de seamă poeți iugoslavi în perioada postbelică", Vasko Popa: "El s'a născut în 1922 în satul Grebeaș din acea regiune multinațională a Serbiei care se numește Banat. După cum arată numele, scriitorul acesta are obârșie românească... A studiat filosofia și limbile romanice la Belgrad, București și Viena. În vremea războiului s'a aflat o vreme în lagăr de concentrare".

Menționăm că Grebeașul e sat românesc. Cât despre lagărul de concentrare, acesta abia dacă poate conta ca o "podoabă" a biografiei poetului, noi știind că de-acolo l-a scos repede popa Fiștea și i-a aranjat plecarea la Viena, unde a stat în siguranță și a studiat. Cât a studiat la București, dacă a studiat, nu prea s'a "lipit" ceva de el, omul preferând să fie poet de expresie sârbă, conform, poate, anumitor afinități ale sale. El citește lucrările lui Mircea Eliade de istoria religiilor și se inspiră din acestea, dar creația poetică respectivă tratează istorie sârbească. Are aproape un cult pentru sfântul național sârbesc Sașa, episcop în sec. XIII. Referiri la origina română a marelui poet iugoslav nu veți găsi nici în materialele iugoslave, nici în cele reseriste. Referirea am găsit-o într-o revistă streină, iar precizările le făcurăm ca să se vadă încă odată cum neamul nostru furnizează talente pentru cauzele altora. Aceasta depinde nu numai de "împrejurări", ci și de om. Firește, oricine are dreptul să-și fructifice talentul și să-și făurească atitudinea cum și unde crede de cuviință. Depinde de cum înțelegi să-ți folosești "libertatea de creație". Dar indiferența față de neam, ba mai mult: folosirea baladei neamului tău ca sursă de idei spre folosul altui neam, ceea ce înseamnă deturnare de fond, nu servește nici spre cinste, nici spre laudă.-

- Doamna Carmen e o cubaneză stabilită în Danemarca și vorbește foarte bine românește. A trăit la București, în cadrul misiunii diplomatice cubane și într-o zi, folosindu-se de pașaportul diplomatic, s'a oprit în Scandinavia pentru totdeauna și nu în Cuba. Pedagogă la o grădiniță de copii daneză, aude odată niște copii vorbind românește. Bucuroasă, li s'a adresat și ea în graiul lor. Erau românași crăineni, din Serbia. Ce bucurie și pentru ei! Alergau la dânsa totdeauna, ca la cea mai apropiată ființă, strigând cât îi ținea gura: Mătușe Carmeen, Tușe Carmeen! Neavând cultură bucureșteană, nu știau să strige.. tanti,- spre scandalul "purștilor" de limbă modernă, gata să-i taxeze de "neromâni". Doamnei Carmen, cubaneza, îi plăceau însă mult de tot "tușe" și "mătușe", rostite din străfundul inimii unor ființe nevinovate, mai pure chiar și sub raportul limbii.-

- Când și când, au loc vizite româno-iugoslave în zona de graniță a Dunării. Locuitorii din satul Pătulele, bunăoară, au întors vizita locuitorilor din Dușanovăț, pe malul drept al Dunării. Dușanovăț, după vechea sa denumire Geanova, e locuit și el de români curați. Programul s'a desfășurat sub semnul comemorării lui Tito, deci discursurile vor fi fost în sârbește; dar fără îndoială că, în contactul direct dintre ei, sătenii aceștia s'au exprimat în limba lor comună, identică, cea română. Iși vor fi înmăgălit reciproc repertoriul de zicale, cântece, etc.

- O casetă cu recitații în grai macedo-român și cu cântece armânești, realizată, la Paris, cu concursul corului și al altora de-acolo, a pornit în lume ducând până oriunde va putea să ajungă mesajul menținerii graiului străbun și a culturii proprii. E o "Foale culturală vorbită", cum ne îngăduim a o defini, prima de acest fel, adresată armânimii de pretutindeni, inimii, sufletului și minții ei. Talantul, la figurat și la propriu, investit (acesta din urmă din sacrificii personale), va putea fi înmulțit de oricine prin acest mijloc tehnic contemporan, spre ducerea cât mai departe și în adâncime a mesajului grăitor de identitate proprie.-

- Găsim o fotografie ce arată un grup mare de Români homoleni, toți în straiile lor românești, cercetați cândva ca gazde ale unui cunoscut haiduc, conațional al

lor. Se spune că acest haiduc, văzând mașina regelui Alexandru deraiată de pe un drum de munte, a pus umărul sub ea și a repus-o'n drum. Când regele a vrut să-l răsplătească bine, haiducul Babeici, altfel urmărit pretutindeni de putere, i-a răspuns că el, vestitul și temutul haiduc, n'are nevoie de răsplată regală. Zicând acestea, a dispărut în codru.-

- Foarte rău face un corespondent (evident) voluntar al lui Bire, care, vrând să demaște metodele de activitate prin biserică ale RSR-ului în Suedia, nu studiază chestiunea mai temeinic, ci înțelege să se agațe de venirea la biserică a unui număr considerabil de "iugoslavi din Banatul sârbesc" drept dovadă, chipurile, a manipulațiilor reseriste prin agenți camuflați în sutane. "Iugoslavi din Banatul sârbesc", cum tot repetă superficial corespondentul respectiv neiscălit, ah, după el, marele păcat că sunt cu toții pașaportari iugoslavi, adică "veniți în Suedia ca muncitori cu pașaport". Păcat că o chestiune a fraților români înstreinați e judecată cu atâta strâmțime de minte și de inimă! Acești Români (și nu "iugoslavi din Banatul sârbesc") se trag și ei pe lângă frații lor de limbă și la slujbă religioasă în graiul lor de acasă; ei nu cunosc dedesubturile, pe care românii din țară le cunosc dar totuși se vâra acolo (nu numai Bagdan amintitul). Mai degrabă e cazul să ne gândim la impresia ce-o capătă acești români bănățeni, frați ai noștri, când, mai sfioși cum sunt, se văd obligați să asiste la certuri și invective ca la ușa cortului, între cei din țară care se ceartă pe ciolan (și corespondentul în cauză trebuie să știe care-i "ciolanul"), în loc să audă cuvinte mai frumoase și să vadă pildă de ținută românească precum se așteaptă; că în fond de aia vin printre românii "din țară", în proporție de "două duzini"!-

- O revistă cehoslovacă publică un reportaj despre Moldova sovietică, sub titlul: "În țara soarelui, a vinului și a oamenilor buni". Într'adevăr, totu-i bine (în articol), numai că "oamenii cei buni" sunt numiți doar moldavani și nu se face nicio referință la caracterul adevărat al limbii lor sau la apartenența lor etnică; se menționează doar că moldavane vorbesc limbile rusă, ucraineană și "moldavanska"...

- Pe granița bulgaro-iugoslavă au loc întâlniri anuale ale cetățenilor din ambele părți ale frontierei. În cadrul unei întâlniri de acest fel, August 1980, se întâlnesc ziși sârbi și ziși bulgari din Bregova (Bulgaria) pe de o parte și Prahovo și Raduievăț (Serbia), și unii și alții români sadea.-

- În satul românesc Dâlboca din Homolie, cunoscut și prin "misterele" unice ale căderii femeilor în tranșă, se găsesc și azi două "tăpii" turcești, aște de proprietate a unor mori, emise la 1827 localnicilor pe nume Ioan Vinul și Ioan Grăieș Dămian. Turcii respectau numele omului; Sârbii însă, nu!

- Există un joc românesc numit "de-a poarca", un fel de hockey străvechi românesc. "Poarca" e o piatră sferică-minge, care trebuie manevrată cu vârful bătei printre "babele mici" și adusă la țintă, în "baba mare". Niște copii "vlahi" au apărut la o festivitate cu demonstrația acestui joc al lor, și sârbii repede i-au găsit denumirea pe înțelesul lor, numindu-l... "svincea".-

- Ne întrebam dacă tema Românului sud-dunărean ca atare și cu specificul lui nu și-ar găsi cumva expresie în arta plastică sau în fotografia contemporană. Descoperim însăfârșit că un anume Păun Durlici, după nume evident român, a luat ca obiectiv curent al fotografiei sale artistice tipuri caracteristice de Români sud-dunăreni, ca: Iancu I, II și III; Mărița; Singurii (o pereche de bătrâni pe prispa casei); Vlăina (Românca); Moșu-Raia; Bătrân din Cernaica (sat de români); Pe pragul casei (o bătrână româncă).-

- Doi munți vecini din Bosnia, presărați și azi de numeroase turme, se cheamă Vlași-ci (Românii) și Țințar. Acolo se face cea mai bună brânză.-

- Românii din Craina produceau pe vremuri renumitul vin negru "băluța", exportat în multe țări europene, inclusiv Norvegia. La Bordeaux și Anvers, "băluța" câștiga primele medalii, în special cea produsă pe coasta Bălaia.

- Există în defileul Siceva, pe valea apei Nișava, o peșteră ce se cheamă până azi Bejenia lui Iancu (Iancula). Pe vremea otomană, acel Român a spart țestele a o mulțime de turci cu o bătă din lemn de corn, salvând mulți creștini de robie.-

- Cu prilejul vizitei lui Tito în India, organizator al securității lui acolo a fost un anume Cocea Bitoleanu (nu Bitolski, nici Bitolianin)!

- S'a desbătut recent problema abolirii interdicției accesului femeilor la Athos, "republica monahilor". Impotriva abolirii au fost tocmai.. femeile. Ultimele femei care au fost acolo, în sec. XII, au fost femeile păstorilor români cari aprovizionau mănăstirile cu lapte și brânză. Au fost strămutați, atunci, în Peloponez.-

DIN LUMEA EXILULUI

&& Congresul anual al Episcopiei Românilor liberi din America s'a desfășurat la 4-6 Iulie, cu aceeași pompă și elan ca totdeauna, participând întregul clér și mult norod, de aproape și chiar de foarte departe, în frunte cu I.P.S. Valerian și Prințesa Ileana, actuala Maică Alexandra. Adevărat congres al înfrățirii românești și excelent prilej de revedere și cunoaștere a vechilor pionieri și a noilor generații, născute pe plaiuri americane sau scăpate din iadul de acasă. S'au făcut rugăciuni fierbinți pentru liberarea Țării de hoardele bolșevice și instaurarea, în România eliberată, a unei "civitas Dei".-

&& La 20 Iulie a avut loc în fața Primăriei din Toronto o impunătoare manifestare a grupurilor etnice contra colonialismului sovietic și a ocupării Afganistanului. Presa locală și posturile de radio-televiziune s'au ocupat de acest eveniment, în care s'a ars chipul lui Brejnev. Grupul român de sub conducerea dlui Hojbotă a distribuit manifeste pentru liberarea Basarabiei, Bucovinei și Hertzei.-

&& Vizitei cuplului ceaușist la Paris i-a premers un parastas organizat de Consiliul Național Român la Biserica din Jean de Beauvais pentru sutele de mii de victime ale regimului de ocupație, - parastas care s'a întâmplat a fi chiar la 20 Iulie, ziua Sfântului mănuior de fulgere și trăznete, Ilie Tesviteanu.-

Vizita a decurs într-o atmosferă destul de înghețată. Nici presa, nici televiziunea nu s'au obosit să-i dea alt caracter decât de fapt divers. La parastas, deși timp de vacanțe, participarea a fost impunătoare. Liga pentru aărarea drepturilor omului în România a ținut, și ea, la 22 Iulie, în sala Muzeului Social o conferință de presă prezidată de dl Dinu Cesianu, în care mai mulți vorbitori au arătat situația dramatică din Țară. Deasemeni, Asociația foștilor deținuți politici români a publicat un protest contra vizitei lui Ceaușescu, motivat prin neomeniile regimului. Față de ostilitatea generală, Ceaușescu a trebuit să-și anuleze conferința de presă, anunțată la 25 Iulie; acolo, în adevăr, n'ar fi mai avut de-a face cu spinările curbate dela București.

La această vizită au fost prezenți și eroii lui Caragiale. Pentru a putea arăta supușilor, la televiziunea română, "entuziasmul" primirii dela Paris, au fost aduse dela București câteva duzini de agenți cari, cu niște camioane închiriate, aveau misiunea să se deplaseze rapid în locurile în care avea să apară în public cuplul, pentru a flutura stegulețe și a-l ovaționa...

&& Ziarul "Times" din Londra publică, la 4 Septembrie, intervenția semnată de dnl Leonard Kirschen și Horia Georgescu în problema sindicatelor libere din România, iar la 8 Septembrie articolul "Prisoner of conscience" dedicat lui Gheorghe Brașoveanu de Amnesty international. Daily Telegraph publică, la 10 Septembrie scrisoarea prin care dl H. Georgescu atrage atenția sindicaliștilor britanici că o vizită a lor în România, astăzi, ar demoraliza pe muncitorii români; dar "dacă totuși trebuie să se ducă, să ia cu ei raportul Amnesty international, care descrie cruzimea condițiilor inumane și degradante la care sunt supuși prizonierii politici în România".-

&& Congresul extraordinar al Bisericii Române libere din America, întrunit la Cleveland, 20 Septembrie, a ales ca Episcop-Vicar, ajutor al P.S. Trifa, pe părintele Natanael Pop, născut acum 40 de ani în St. Unite din părinți ardeleni.-

&& Adunarea generală anuală a Bibliotecii Române din Freiburg a avut loc la 3-5 Octombrie, cu obişnuita bogată participare: până și din îndepărtatul Mexic au venit oaspeți, dl Nicolae Petra cu Doamna. Conferențieri au fost: dr. P. Năsturel (Paris), Em. R. Bogdan (Paris), Radu Lăzărescu (Stockholm), dr. Pavel Chihaiia (München), dr. Dan Cernovodeanu (Paris), dr. Gabriel Manolescu (München). Festivitățile s'au încheiat cu un serviciu religios, oficiat, Duminică 5 Oct., de prot. D. Em. Popa.-

&& Biserica Românilor liberi din Paris a organizat Sămbătă 11 Octombrie un parastas la Cimitirul eroilor din Soultzmatt, în apropiere de Colmar (Alsacia), unde sunt aliniate crucile a vreo 700 de prizonieri români, morți în primul război mondial. Au slujit preoții Boldeanu, Costandache, Domitriu și Târziu (recent fugit din Țară), ajutați de corul Bisericii din Paris, condus de dl Eitel. Pe lângă preotul și primarul locului, cari au și vorbit, au mai participat, cu toată vremea rea, Dna Lia Constantinescu (care a citit un mesaj regal), dra ing. Ienciu, fam. ing. Perifan, dr. N. Guguianu, N. Mioc, fam. Indrieș, fam. N. Chiriceanu, Varlaam, Gérard Ștefănescu și alții; din Freiburg, Fam. Caciuperi și Vălimăreanu. A urmat o agapă într'un restaurant local, unde corul a intonat imnurile naționale franceze și române, urmate de cântece populare, printre care nostalgicul "Vântuleț de primăvară"...

&& La Freiburg au avut loc în zilele de 18-19 Octombrie mari festivități prilejuate de predarea bisericii Maria Schutz pentru creștinii ortodocși, care va servi și de catedrală Eparhiei Române Ortodoxe libere din Europa Centrală. Aici colaborarea ecumenică a funcționat din plin: catolicii au dăruit localul, evanghelicii l-au înzestrat cu iconostas, iar ortodocșii au consimțit să.. accepte darul. Refugiații români, veniți din întreaga Germanie, ba și din Italia, Elveția și Franța, au avut ședință de lucru toată ziua de Sâmbătă, luând importante decizii pentru bunul mers al Eparhiei. Cu aprobare unanimă, s'a trimis arhiepiscopului Valerian Trifa o telegramă de "solidaritate, încredere și dragoste", rugând pe Dumnezeu "să facă să birue dreptatea". După vecernie, seara a avut loc o consfătuire "ecumenică", prezidată de decanul Facultății de Teologie din Freiburg, prof. Fürst. Credincioși de toate confesiunile s'au adunat Duminică dimineața în biserica Maria Hilf, de unde au pornit în procesiune, cu înalții prelați în frunte, la noul lăcaș. Sfânta Liturghie a fost oficiată de mitropolitul Augostinos, noul Exarh al Patriarhiei din Constantinopol pentru Germania, ajutat de protopopul D. Em. Popa, pr. dr. Viorel Mehedintu, și de alți doi preoți, grec și rus, de câțiva cântăreți greci, cum și de Corul român, condus de dna Tatiana Miron, care, pentru reușita solemnității, și-a concentrat și "împrăștiurile" vechiului cor, risipite azi prin toată țara. Biserica era plină de nemți, români, greci, ruși și alții. În rândul întâi, episcopul catolic Karl Gnädinger din Freiburg și alți prelați, catolici și evanghelici. Predica a rostit-o mitropolitul Augostinos.

Terminate cele duhovnicești, întreaga asistență, câteva sute de persoane, a fost invitată la o agapă în imensa sală a bisericii Maria Hilf, de peste drum, oferită de Cercul ecumenic local și bine organizată de vrednicele românce din localitate, în frunte cu D-nele Ciupenic, Popa și Miron., iar la servit s'a remarcat și zelul Codruței Tudor, de câțiva anișori.. La buna dispoziție a mesei a contribuit și o echipă de cântăreți, venită special din Nord, în frunte cu Sorina Dan. Dintre Români ce-au participat, în parte sau total, amintim pe venerabila Doamnă Valeria Vasiloschi, venită, la 90 de ani bătută pe multe, tocmai dela Düsseldorf; familiile dr. Coriolan Brad, ing. Ovidiu Tudor, Miron, ing. Spânache, maior Simionescu, prof. Gurău, Popescu-Casin, ing. Morcov, Ștefan Tiu, Șerban Ionescu, Păcurariu, Linta, Ciupenic, N. Giurgiu, dr. Vălimăreanu, d-nele prof. Pokorni, Negrea, prof. Elisbeta Popescu, dnii M. F. Enescu, maior Păunescu, ing. Fați, dr. Bidian, prof. Amzăr, dr. Tase, ing. Dobrescu, dr. Stroe, prof. Mihăilescu, prof. Nagacevski, prof. Bidianu, Radu Roșeanu, prof. Vințan, drd. Sorin Petcu, Gollob, Marin Tosca, Labodă, Nicoriuc, Apostol Caciuperi cu Doamna, Andrei și Radu Miron, prof. Crețu, etc..

&& Din țara ocupată fuge care cum poate, abandonând părinți, copii, neveste, locuri scumpe, numai să scape de năpasta patronată, în contul Rusiei, de clanul Ceaușescu. Dar spectaculară ca fuga dela 4 Iulie, mai rar! În dimineața aceea, tânărul aviator Aurel Popescu, angajat de un colhoz de lângă Arad să împrăștie die avion insecticide, treabă pe care o făcea zilnic, - a înghesuit pe micul său biplan o întreagă familie de 20 de persoane și a pornit-o spre Apus, traversând Ungaria la mică înălțime, spre a nu fi detectat. S'a oprit numai când i s'a terminat benzina, într'un lan de porumb de lângă Graz, dar era deja în lumea liberă. În mai puțin de 3 săptămâni, toți pasagerii: 9 copii, 7 femei și 5 bărbați, poposeau deja în Australia. Desigur, și aceștia erau dintre cei 99,99%, cari votau regulat pe Ceaușescu... Notăm că, în aceeași zi, alți 7 români soseau la Gorizia (Italia), după ce trecuseră clandestin și granița închisori pázite de câinii lui Ceaușescu, și Iugoslavia!

Cei de la "Tribuna României", cari cer Exilului să le sugereze teme de tratat, n'ar putea să se ocupe și de aceste fugi, ce se fac cu riscul vieții?...

&& La cel de-al XX-lea Festival de muzică și folclor al Românilor din Banatul înstreinat, care a avut loc la Uzdin, 30-31 August, s'au prezentat numai 17 Cămine și Societăți culturale, din Costei, Iancov Most, Satu Nou, Sredistea Mică, Doloave, Deliblata, Seleus, Vârșet, Mărghita, Sutiesca, Vladimirovăt, Nicolint, Iablanca, Uzdin, cu 9 orchestre, 4 fanfare, 7 soliști vocali, 6 instrumentiști și 2 grupuri vocale. Participarea a fost mai redusă ca la festivalurile precedente..

&& Disidenții CNR dela Frankfurt se plâng că nu li s'a trimis buletinele de vot: asta, după ce declaraseră, într'o scrisoare circulară, că "Nu înțelegem să mai votăm și nici să mai fim votați", iar unul chiar anunțase, public, că "mă retrag din CNR". Și-atunci, de ce-or fi mai mers la Paris?...

&& Se anunță că astăzi se cunosc 5651 de limbi; nu se precizează dacă printre ele este și limba... moldovenească..

Alexandru Tuluca

PUNCTE ȘI CONTRAPUNCTE

- Consiliu Național, nu "Comitet Național". - Dela o vreme notăm tendința, involuntară la unii, poate voită la alții, de a folosi titlul de "Comitet Național" în loc de Birou Executiv Central, ba chiar de Consiliu Național. "Este acelaș lucru", vor zice cei neatenți la sensul termenilor. Regretăm că trebuie să-i contrazicem. Nu, nu e acelaș lucru. Mai întâi, Consiliul Național a ales, în zilele de 31 Mai și 7 Iunie 1980 un Birou Executiv Central, nu un "Comitet Național". Statutul nu prevede un "Comitet Național", ci Biroul Executiv Central, organ de coordonare, de propuneri, de orientare, de inițiative, de execuție, nu de decizii. Deciziile le ia Consiliul Național, pe secții sau în întregime. Consiliul Național, Plen reprezentativ, vrea să activeze toți membrii și nu să aibă un rol figurativ, la care ar fi redus de "Comitetul Național", mai curând sau mai târziu. Căci termenul crează funcția. "Comitetul Național", prin tradiția Războiului trecut și resorturile interne, își arogă dela sine drepturi la decizii independente și curând își ia nasul la purtare ca un adevărat Guvern în Exil cu depline puteri. Consiliul Național, de unde emană, ar fi lăsat în cel mai bun caz pe margine. Ceeace nu este în interesul Exilului și al unui sistem democratic. Și apoi, în Exilul românesc, noțiunea de "Comitet Național" e iremediabil compromisă de lăncezeala în parte a unui Comitet nerepresentativ, timp de un sfert de secol.

Deci, Consiliu Național! Pentru ca toți membrii să fie puși în activitate, am propus, și propunerea a fost admisă, repartizarea lor în Comisii de lucru. Când însă să se treacă la desemnarea Comisiilor, a intervenit tradiționala delăsare națională, moștenită în secolele de somnolență orientală. Comisii să fie înființate după nevoi, dela caz la caz! Avem iarăși de a face cu acea deficiență românească, teama de a lucra planificat, și predilecția pentru de azi pe mâine și improvizări. Nu, să ne scuturăm de ce e prost în Orient și să ne luăm după ce a rămas bun în Occident. Adică lucru după plan.

În acest scop, am înaintat Biroului Executiv Central un plan de repartizare a membrilor Consiliului Național în diferite Comisii, la alegerea fiecăruia. Iată-le: I. Comisia Relațiilor Exterioare. II. Comisia studiilor juridice, de Drept Public și Privat. III. Comisia de studii a Finanțelor și Economiei. IV. Comisia Agriculturii, Zootehniei, Silviculturii, a Reformei Agrare și a Cooperăției. V. Comisia Muncii, Asigurărilor și Relațiilor Sociale, a Higienii Publice și Private. VI. Comisia Culturii, Educației, Bisericii și Relațiilor Inter-Confesionale. VII. Comisia de selectare a membrilor CNR, de Arbitraj și Judecată. VIII. Contrul de Documentare, coordonare și clasare a studiilor și Presă. IX. Serviciul de Orientare a Exilaților Politici. În planul înaintat Biroului, arătam pe scurt rostul fiecărei Comisii și modul de funcțiune. Vom reveni altădată.

Să nu ne speriem de veștminte largi, care încurajează creșterea, ci de cele prea strâmte, care o opresc și o înăbușe. Rostul Consiliului Național, în afară de acțiunea de propagare a Adevărului românesc, este acela de a cerceta ce se va pune în România de mâine sau de poimaine în locul sistemului stalinist. De acest rost râd nătărăii. Dar de câte cu rost nu se veselesc sau nu se supără nătărăii, fiindcă nu pricep nimic?

- Dela Cercul Democrat Româno-German. - Conducerea Cercului Democrat Româno-German a avut amabilitatea să ne invite la Adunarea Generală, Duminică 12 Octombrie, la Köln. Noi ne-am dus acolo, ca o dovadă a interesului ce-i purtăm. La Adunare au luat parte 85 de persoane, de vârstă între tânără și mijlocie. Cei mai mulți păreau convinși de ce sunt acolo prezenți. Președintele a făcut cunoscut că acum Cercul a trecut de o sută de membri. Ceeace e foarte mult, mai ales într-o singură țară, pentru o Organizație de Exil.

Președintele, Dl Orescu, a expus realizările Cercului în timp de 17 luni, într-un raport impresionant. Nici nu știm ce să pomenim mai întâi, pe plan activist și cultural, bune raporturi cu organizații și instituții din Exil, în primul rând Consiliul Național Român și cele două Biserici, relații cu cele trei partide din Bundestag care sprijină pe rând manifestările culturale ale Cercului Democrat, ca de altfel și autorități municipale și de Stat, valabilitatea certificatelor de acreditare a refugiaților politici, și desigur, principala îndeletnicire, organizarea de simpozioane pe teme din repertoriul național și internațional sunt trecute în bilanțul Cercului Democrat. Dl Orescu a precizat că Cercul nu e un partid și rămâne equi-distant, adică fără discriminări față de formațiile politice din Exil. Adunarea a aplaudat și a trecut la alegerea noului Comitet, în posturile principale cu unanimități. Noi, ca musafiri, nu avem desigur, în alegerea

Comitetului, nici preferințe, nici recuzări. Excepție face doar satisfacția reconducției în funcțiuni a excelentului Tandem Orescu-Țiu, ca președinte și secretar.

Nu e poate prea elegant, dar e necesar să amintim că noi am fost aproape singurii, ba chiar singurii cari am susținut în Presa din Exil prezența și activitatea Cercului Democrat Româno-German. Barem Programul-Alternativă a stârnit în tot Exilul o vâlvă neconținută până azi, după un an. Nimeni, nici măcar în rândurile Cercului, n'a înțeles acest gen nou de Program. Noi am fost singurii cari i-am recunoscut D-lui Orescu curajul de a pune în public o temă în cadrul unei strategii moderne în combaterea sistemului sovieto-comunist. Ce e azi în Polonia, decât încercarea de a pune în practică un Program-Alternativă de model autohton? Așa fiind, ne putem îngădui de a renunța la elogiile convenționale pentru a trece la câteva considerente despre ce ne pare nouă adevărata misiune a Cercului din Köln.

Când am asistat prima dată la un seminar organizat la Mehlem pe Rin, în Septembrie 1978, de către Cercul Democrat, ni s'a trezit speranța că acesta va putea acoperi în sfârșit marele gol în activitatea culturală a Exilului Românesc. În fond, această activitate se resoarbe de peste treizeci de ani în literatură, critică literară și folclor. Pe plan exterior se înalță la desgroparea religiilor din mausoleul Istoriei și la para-gândirea speculativă despre decadența unei lumi. Din Exil s'au desprins câteva nume românești de rezonanță intercontinentală sau continentală, în Teatru, Roman, Cercetare specifică și Eseu. Dar Exilul Românesc n'a dat până acum nici un singur politolog, niciun singur economist, niciun singur sociolog, niciun singur istoric, cu renume în Occident. Și lipsa aceasta o înregistrăm tocmai în epoca prezentă, când Politica, Economia, Sociologia, determinate de Revoluția Moravurilor și a Tehnologiei moderne, prefac Istoria ca nicio dată dela căderea Imperiului Roman! Emigrația maghiară nu are un Eugen Ionescu, un Mircea Eliade, sau alți câțiva aproape de nivelul lor. În schimb numără 5-6 politologi bine cunoscuți în Occident, 2-3 economiști cu reputație, 2-3 istorici faimoși. În științele politice, economice, sociale, în știința Istoriei, atât de prețuite și de eficace în conștiința publică universală, Ungurii stau mult pe deasupra noastră în Occident. Ba mai bine spus, noi nici nu existăm.

Ceilalți scriitori și intelectuali din Exil, cari voluntar sau din neputință, au renunțat la universalism pentru autohtonismul românesc, se dedică quasi-exclusiv Beletristiceii și Folklorului, cum am mai spus. Și Cultura Politică? "Intelighenția" din Exil se ferește de Cultură Politică quasi in corpore, ca Mefisto de Crucifix.

În perspectiva acoperirii acestui vid deplorabil, credem important rostul Cercului Democrat. În războiul Ideologic atât de crâncen între Democrația Occidentală și Totalitarismul marxist-leninist, Cultura Politică e singurul arsenal și singura platformă de lansare a unor rachete mai eficace decât Pershing și Polaris. Nu vedeți D-Voastră cum ofensivele politice ale adversarului se cheamă "Revoluții Culturale"? Armele de pătrundere în câmpul adversarului sunt publicațiile, periodice, cărți, broșuri și reviste, cercetări, referate, comunicări, conferințe și debateri în Cercuri, Centre, Institute de studii, în congrese, simpozioane, seminare și colocvii, pe teme de actualitate și de viitor, inspirate din realitățile politice și strategiei, pe scurt din Cultura Politică vie.

Noi, Românii, trebuie nu numai să fim prezenți, dar să contribuim cu toată greutatea ingeniozității și competenței noastre, la conflagrația ideologiilor pe scena universală. Cercul Democrat are obligația de a persevera cu îndrăzneală pe calea seminarelor cu teme din Cultura Politică, de a le înmulți și, pe cât e posibil, de-a publica referatele. După Consiliul Național, Cercul Democrat trebuie să împlinească misiunea de a desvolta o Cultură Politică originală. Numai cu o astfel de zestre, Exilul Românesc se poate integra în Frontul Occidental angajat în Războiul Ideologic cu sistemul totalitar marxist-leninist.

- Bune și rele. - Noi ne bucurăm de toate faptele bune din Exil. Și le semnalăm. După cum arătăm și ce e rău, mai în silă însă decât binele. Bunăoară "Acarda" din Londra, se străduiește, pe cât o duc mințile, să facă lucruri bune. Și le și face, în parte. Scoate regulat un Buletin de Informații în românește și englezește, intervine de câte ori crede că servește România, întreține relații, combate Regimul din Țară, protestează contra abuzurilor de acolo, în sfârșit, se silește să fie prezentă, pe cât îi e cu putință. Ba acum trei ani și jumătate, ca să pipăie pulsul Exilului, "Acarda" a convocat o adunare românească la Londra. Au luat parte 60 de persoane după unii, 90 după alții, ceea ce e mult sau puțin, după calitatea participanților. Acum de curând, "Acarda" a publicat o dare de seamă voluminoasă despre

cele petrecute atunci la adunarea dela Londra. Regretăm că n'o cunoaştem.

Dar "Acarde" nu face numai lucruri bune. Face şi rele. Bunăoară, Secretarul General al Acardei a adus la cunoştinţa opiniei publice britanice un protest contra persecuţiei Ungurilor în România. Am fost surprinşi că tocmai Asociaţia prezidată de un nepot al unuia dintre autorii Memorandului să cadă într'o astfel de erezie anti-românească. Cei dela Acarda să fie atât de ignoranţi, atât de lipsiţi de discernământ, atât de orbiţi, atât de îmboldiţi de mânia zelului cu orice preţ, încât să nu ştie ce serveşte sau nu Poporul Român? şi să uite ce situaţie privilegiată au avut şi au încă Ungurii din România, sub Regimul Comunist? Să înşirăm privilegiile Ungurilor? Sunt bine cunoscute! "Persecuţiile" contra Ungurilor nu înseamnă altceva decât corectarea acestor privilegii, prea scumpe, prea scumpe în dauna Românilor, până şi în judecata Comuniştilor. Persecuţie contra Ungurilor minoritari, dreptul Românilor de a se aşeza în ţara lor unde le convine, desigur şi în regiunile locuite de minoritatea ungurească? Iată, ungurii se aşează unde le place, de pildă la Bucureşti, unde numără peste 200.000 de capete, adică 10% din populaţia Capitalei. Bucureştiul e cel mai mare oraş unguresc după Budapesta! E persecuţie Dreptul Statului Român de a-şi numi funcţionarii unde crede de cuviinţă, deci şi pe unguri, în alte ţinuturi decât cele de baştină? Renunţăm la comparaţia cum a fost tratată minoritatea românească în Transilvania, nu numai sub Dubla Monarhie, dar şi în cei 4 ani în jumătatea smulsă prin Diktatul dela Viena. Gestul Acardei e o mostră de servilism faţă de opinia britanică, unde e azi la modă, ca pe vremea Lordului Rothermere, agitaţia ungurească. Ceeace nu prea ne îndeamnă a avea încredere fără rezerve în capacitatea Acardei de a înţelege interesele româneşti în Marea Britanie.

Dar un alt act recent, declaraţia Acardei din 7 Septembrie, demonstrează o poziţie congenital falsă şi deadreptul răufăcătoare. Ne amintim ce răspundea Dl Raţiu la o anchetă a publicaţiei Bire din Paris, când recunoştea numai "Majestăţii Sale Regelui" dreptul "de a însărcina pe cineva cu formarea Comitetului Naţional", ca pe vremuri la Cotroceni Regele Ferdinand pe Ionel Brătianu. O astfel de însărcinare în cazul de faţă nu ar avea nimic democratic, ci direct un act de autoritate, ca al lui Carol II. Azi Dl Raţiu nu numai că revine asupra acestei recunoaşteri, dar nici măcar nu mai admite Regelui intenţia de a proceda democratic. Ce reproşează Dl Raţiu Consiliului Naţional? Că s'a constituit în mod arbitrar. Dar într'un exil totul e arbitrar, dacă nu corespunde unei necesităţi şi nu ducă la un rezultat. Consiliul Naţional, şi nu un Comitet Naţional, a corespuns unei necesităţi în exil. Din iniţiativa Dlui Penescu şi a altor 30 de persoane, de diferite categorii, reprezentanţi ai Partidelor din Ţară şi Independenţi, s'a instituit Consiliul Naţional Român. Domnul Raţiu n'a aderat fiindcă Regele nu-şi dase consimţământul. CNR, trecut de o sută de membri din toate părţile lumii, s'a organizat pe secţii, a votat Statutul şi a ales democratic Birouri regionale şi Biroul Executiv Central, compus din 15 persoane. Statutul, după apropierea Regelui de Consiliul Naţional, i-a recunoscut prerogativa de a numi, dintre cei 15 membri ai Biroului, pe Preşedintele Consiliului Naţional. Regele a uzat de prerogativă şi a numit pe Preşedinte. Cu această ultimă formalitate, prevăzută mai ieri de Dl Raţiu ca singura condiţie de legitimitate a unui organ reprezentativ, CNR s'a instituit definitiv şi-l aşteptăm acum la fapte. Atunci ce mai vrea Dl Raţiu? El vrea un organ concurent cu firma "La adevărata Democraţie", un grup cu adevărat arbitrar şi nerepresentativ, lipsit probabil şi de sancţiunea regală. Nu mai pierdem timpul cu analiza unei propuneri năstrujnice, şi nici să arătăm consecinţele pentru luarea în serios a Exilului Românesc. Dl Raţiu nu arată prea mare coerenţă, echitate şi consecvenţă în idei şi în comportamentul politic.

Ne oprim însă la o afirmaţie gravă: CNR cuprinde o organizaţie ne-democratică! Dl Raţiu nu se desbară de clişeele propagandei. Dacă Partidul Social-Creştin Totul pentru Ţară declară la bază principiile Democraţiei Pluraliste, nimeni nu are dreptul să-i pună la îndoială buna credinţă până la proba contrarie. Dacă păreau altfel cu 40 de ani în urmă, nimeni nu poate să nege dreptul la evoluţie unor persoane sau organizaţii. Altfel de ce l-am crede pe Dl Raţiu că e democrat? Pentru că o spune el? Pentru că a fost membru al Partidului Naţional-Ţărănesc? Dar membri importanţi şi încă din aripa stângă a acestui partid au fost şi Armand Călinescu, Petre Andrei, Ralea, Ghelmegeanu, ceea ce nu i-a oprit să fie stâlpii unei Dictaturi sângeroase. La fel democraţi de stânga din Partidul Liberal, Victor Iamandi şi Mitită Constantinescu, au fost servitori plecaţi ai lui Carol al 2-lea. Până şi bătrânul şi binecunoscutul fruntaş al Partidului Social-Democrat Grigo-

rovici, a primit să intre în Guvernul și să îmbrace uniformă Dictaturii Carliste. Atunci? Argumente ca niște lovituri sub centură într-o controversă, nu sunt demne de cineva cu veleități de om politic.

Și à propos de Dictatură! Il surprindem pe Dl Rațiu în flagrant delict de rețușare și de omisiune. Dl Rațiu scrie în cuvântul înainte al Cărții sale în limba franceză, citez: "...din 1940(..) m'am refugiat în Europa de Vest fiindcă nu puteam accepta nazismul german și nu vroiam să trăiesc sub o dictatură, oricare ar fi ea". Dacă e așa, de ce n'a plecat din Februarie 1938 și a așteptat în Țară anul 1940? În acești doi ani nu a existat o Dictatură, și încă ce Dictatură, în România? Sau Dl Rațiu nu consideră dictatură Regimul sanguinar al lui Carol II, fiindcă acesta a practicat de predilecție decimarea Legionarilor? Și apoi, după cât ne pare, Dl Rațiu nu chiar s'a "refugiat", ci a fost numit funcționar la Legația din Londra. Nu extindem considerațiile mai departe, Dl Rațiu are mijloace, e harnic, mobil și deci poate fi util Exilului. Să renunțe la artificii superflue. Să facă, el și Acarda, lucruri bune. Noi le vom semna cu bucurie.

- Asasinat în Catedrală. - Arhiepiscopul Valerian Trifa și-a depus certificatul de cetățenie americană. Nu însă și Cârja arhiepiscopală. Cetățeniile le dau și le pot lua înapoi oamenii, Statele. Harul preoțesc coboară dela Dumnezeu și nimeni nu-l mai poate retrage.

Contra Arhiepiscopului Trifa asistăm la organizarea gigantescă a unui "Asasinat în Catedrală". Un asasinat executat nu cu junghierele sicarilor, ca acum opt secole contra Arhiepiscopului de Canterbury, Thomas Beckett, ci cu toate mijloacele Societății moderne. Dela Procurori și Judecători cu paragrafe falsificate, până la limbi și condeie otrăvite în Congres și mass-media, s'au năpustit pe Vlădică. Cazul se înscrie ca un derivat al unui vast proces înscenat la scară universală, pe care trebuie să-l judecăm și noi cu mintea rece. Noi azi ne facem doar ecoul simțirii autentic creștinești și românești, solidară neprecupetă cu Arhiepiscopul inocent. Patimile omenești adevărate ajung la paroxism și apoi se sting cu încetul. Acele morbide și simulate mochesc însă sub cenușă și pot fi reaprins oricând, după oportunitate. Crimele cele mai crapuloase, ereziile cele mai scelerate, găsesc indulgență și pot fi iertate. Numai cei cândva cu o credință dreaptă, nu au dreptul la amnistie. Ei se pot lepăda de ea, chiar s'o trădeze. Totul e de prisos. Pe fruntea lor rămâne o pecetie, și peste patru decenii. Să avem însă răbdare. Justiția biruie totuși mai întotdeauna. Orbiții de azi, pot deschide mâine ochii la lumină. Să așteptăm senini ziua aceea.

- Două surprize. - Prima surpriză ne vine dela Dl Radu Câmpeanu, cu "Scrisoarea deschisă", adresată recent Părintelui Boldeanu. Noi nu ne oprim la somații făcute Prelatului. Părintele Boldeanu are destulă experiență pentru ca să nu ne amestecăm în gândurile Sfinției Sale. De altfel nici nu știm dacă Părintele a acceptat alegerea Adunării dela Madrid.

Altceva reținem din scrisoarea Dlui Câmpeanu, și anume ce ne pare nu tocmai o balanță justă față de Partidul Social-Creștin Totul pentru Țară. Mai întâi o eroare, să sperăm fără voce. La Madrid nu s'a înființat un nou Partid, ci s'a întregit numai titulatura vechiului Partid Totul pentru Țară, cu atributele Social-Creștin, extrase din propria-i substanță. La 3 Iunie 1978, Dl Câmpeanu a semnat ca Reprezentant al vechiului Partid Național-Liberal actul de naștere a Consiliului Național Român, alături de Reprezentanții Partidului Totul pentru Țară. La întâlnirea dela Strasbourg în Septembrie 1978, am insistat asupra introducerii vocabulelor Social-Creștin în numele Partidului, spre satisfacția Dlui Câmpeanu și a altora. Câteva zile mai târziu, tot în Septembrie, la convorbirea dela Bruxelles cu Deputatul Social-Creștin pentru Bavaria în Parlamentul European, Otto de Habsburg, Dn Câmpeanu, la întrebarea cine formează Consiliul Național Român, a înșirat pe rând partidele participante. Când a ajuns la "Totul pentru Țară", "Tout pour la Patrie", cum a tradus Dl Câmpeanu, am citit o nedumerire în ochii Deputatului Sereuissim. Atunci am intervenit: "Le Parti Tout pour le Pays, est de facture Sociale-Chrétienne - Partidul Totul pentru Țară e de factură social-creștină". Fața lui Otto de Habsburg s'a luminat, Dl Câmpeanu avea aerul mulțumit, și am trecut mai departe. Mai toți ne îndemnau, din direcții diferite, și Dl Câmpeanu, și Dl Penescu, și Dl Vinogradski, să dăm Partidului o numire mai clar democratică. Numirea Social-Creștină părea să-i mulțumască. Iacă, am dat-o!

Noi ne-am dus deci la Madrid în vara aceasta, nu ca să ne dedicăm ocultismului, nici să ne îmbăem în "nostalgii perimate", după "fantasme de partide fictive", nici să rătăcim ca "stafiile", cum persiflează cu atâta grațiozitate Dl Câm-

peanu. Acolo, la Madrid, am dat înfățișare înnoită unei realități mai actuală ca niciodată. Nu intră în intenția nimănui să activeze în Exil pe plan de partid. Dacă Dl Câmpănu își dă osteneala să citească expunerea, destul de redusă, despre Partidul Social-Creștin Totul pentru Țară, va găsi firul social și creștin întins încă din 1919, și va vedea la urmă că acțiunea lui în Exil se resoarbe în Consiliul Național Român. Dar oricine militează în Exil, persoane sau grupări, inclusiv Independenții, trebuie să știe la ce familie de gândire aparține, ce identitate politică poartă. Ce factură politică mai modernă în Europa vrea Dl Câmpănu decât aceea social-creștină? Cât despre Legiune, pomenită în scrisoare, Legiunea Arhanghelul Mihail e un fenomen profund românesc, pe care ar fi bine ca Dl Câmpănu să-l studieze cu luare aminte, fără prejudecăți, fără clișee, fără locuri comune, dacă nu vrea să greșască în Politică. Fenomenul legionar e adânc înrădăcinat în conștiința clandestină românească și va reieși iarăși cândva la suprafață în alte forme de libertate, comune la toate partidele viitoare. Această renaștere cât de târzie, trebuie studiată și pregătită din timp de cine vrea să se înscrie în cadrul Democrației Pluraliste de mâine.

Căderea în facilism, efecte de mâna stângă, capricii nocive, alternative nemotivate serios, pot fi ignorate de anumiți alții, nu sunt însă admisibile la Dl Câmpănu. Noi, din generația la amurgul vieții, ne-am pus speranțe în Radu Câmpănu, Șerban Orescu, Ioana Brătianu, ^{Barbăneagra} Bădian, Zămbirescu, Bălașu, Filiti, Korne, și alții, încă în puterea vârstei, să ducă mai departe misiunea Exilului Românesc! Rostul nostru aicea, definit de atâtea ori, până și în numărul de față din "Vatra", nu e acela de a ne pierde în certuri de emigranți nevoiași. Dar acestea le tot repetăm de vreo 30 de ani, în zadar.

x x x

A doua surpriză ne-o aduce o foaie de dincolo de Ocean, care face reclamă pentru turism în RSR. Găsim acolo un articol despre 23 August 1944. Articolul, nici nu l-am fi luat în seamă. Noi am scris quasi exhaustiv despre acest Act tragic. Au scris destul, despre el, și alții. Ne-am propus să-l lăsăm în paranteză până la noi ordine, ca mai toată presa din Exil, anul acesta. Dar am descoperit semnătura, a Inginerului Mircea Ioanițiu. Încă odată se adeverește aforismul "Ferește-mă, Doamne, de prieteni!". Cartea Nicoletei Franck și articolul Dlui Ioanițiu, lasă, ca o mare laudă, pe umerii Regelui, răspunderea Actului dela 23 August. Ceeace confirmă, din partea cealaltă, teza adversarilor acestui Act cu urmări catastrofale.

Articolul Dlui Ioanițiu nu aduce mai nimic nou, afară de motivarea celei mai înalte decorații sovietice, acordată Regelui de Stalin, pentru merite excepționale. Încolo, clișeele justificative obișnuite. Ba da, mai aduce ceva nou, posibilitatea de reîmprospătare a compromiterii Regelui, cu exhibarea din senin a acestui Act nefast în Istorie. În adevăr, Dl Ioanițiu este, după cât se spune, colegul favorit de școală, prietenul personal și secretarul devenit onorific prin distanță, al Regelui. E de presupus că cei doi colegi și prieteni, în plus unul patron și celălalt slujitor, și-au păstrat relațiile din totdeauna. Ergo, e de bănuț că Dl Ioanițiu nu a ieșit din umbră după 30 de ani, și încă cu un subiect atât de exploziv, fără știrea patronului. Dacă ar fi așa, ar fi grav, ținând seama mai ales și de foaia atât de deochiată, acuzată de colaboraționism, aleasă de Dl Ioanițiu ca să debuteze cu un act provocator. Aceasta ar însemna că Regele prin interpus și de conivență ascunsă cu susținătorii din Țară ai foi compromise de peste Ocean, ar ține cu tot dinadinsul să îndese și azi pe gâtul Exilului și al Poporului Român, vipera care înveninează soarta lor de peste 36 de ani.

Nu reținem această ipoteză, totuș. Este greu de crezut că astăzi Regele, în general atât de prudent, are interesul să provoace Exilul și Poporul Român. Nu reținem nici a doua ipoteză, și anume că Dl Ioanițiu s'a lăsat, sub presiune, folosit de anumite cercuri dinăuntru și din afară, ca să compromită colaborarea Regelui cu Exilul și Consiliul Național. Rămânem, cel puțin până la proba contrarie, la cea de a treia ipoteză, cea mai simplă. Dl Ioanițiu, neinițiat în probleme, nedotat în Politică, nu prea conștient de consecințe, a ieșit de capul său cu articolul despre 23 August, crezând că face bine. Dar prin subiect, autor și foaie, Regele poate fi compromis prin interpretare, ca în prima ipoteză. Dl Ioanițiu, dacă e de bună credință și ține la colegul său, e obligat să precizeze urgent, într-o foaie care apare mai des și regulat, că Regele nu are niciun amestec în isprava sa gazetărească. Dacă nu face așa Dl Ioanițiu, să fie desmințit din partea Regelui, cum s'a procedat anul trecut față de anumite zvonuri de mandat. Și dacă nu o face nici unul nici altul, de grabă, atunci suntem siliți la alte concluzii, mai dureroase. -

* La 20 August s'au împlinit 40 de ani dela asasinarea lui Troțki, în Mexico. Pomenim faptul nu pentru persoana dispărutului, ci pentru a nu uita de metoda urmării și lichidării adversarului de către bolșevici. Asasinul, un spaniol, n'a ezitat în fanatismul său, alimentat cu ruble, să dea cu securea în căpătână. La ieșirea din închisoare, după 20 de ani, el s'a dus glonț în Cehoslovacia, cu regim de respectuos depozitar al stalinismului, apoi la Moscova, primindu-și medaliile meritate, ca unul care a știut bine să omoare și-apoi să aștepte cu încredere...

* Rusia acordă acum Poloniei substanțiale credite pentru achiziționare de materii prime din Occident. De obicei, creditele se acordă pentru plasarea produselor proprii; dar aici se vede că sunt alte socoteli...

* În timp ce cubanezii fug cu miile, preferând "exploatarea" capitalistă, măcelarul Angel Ortiz din Havana, care primește numai de trei cri pe lună oase cu ceva carne pentru care consumatorii se bat la coadă, afirmă că el are toată încrederea în regim. Și pe bună dreptate: unde ar mai găsi el să lucreze o zi din zece?...

* Mirându-se ce să mai distrugă, niște derbedei au dinamitat vestita statuie a Libertății dela intrarea în portul New Yorkului. Paternitatea isprăvii au revendicat-o trei organizații extremiste! Herostrat fusese mai onest: incendiind templul Artemidei din Efes, una din cele șapte minuni ale lumii, el spusese deschis c'a făcut-o cu scopul de a-și eterniza numele în Istorie.

* Mulți se "laudă" c'au participat la războiul civil din Spania, de partea comunistilor; dar de un anume "român", Leo Hergșcovici, nu-i nicio îndoială.

* Între 1968-79 au fost expulzați din Italia 50 de agenți-spioni cehoslovaci. Aceștia furnizaseră și arme teroristilor italieni. Se presupune că Aldo Moro a fost ținut de teroriști tocmai în ambasada cehoslovacă.

* Se zice că numele lui Karmal, trădătorul poporului afganistan, numai întâmplător are o rezonanță orientală, ci ar fi fost format cu jurământ ideologic din: Karl Marx-Lenin, luându-se din acestea: Kar + Ma + L = Karmal. Semn de "puritate" ideologică e că a fost omis numele lui Stalin. Atunci numele nevertebratului poate ar fi sunat: Karmalest...

* La întrebarea reporterului, dacă acum va dezvolta relații cu China, un director de întreprindere din Taiwan răspunde scurt și categoric: Nu! -De ce nu? Întreabă mirat reporterul. -Dar de ce-ar fi da? -E o piață de desfacere uriașe, posibilități de plasament.. -Și dacă e? Ziaristul insistă, dar interlocutorul i-a tăie scurt: I-ai văzut d-ta pe chinezi să plătească?...

* Șef al mafiei new-yorkeze a fost, ani de-a rândul, evreul Mayer Lanski. Isgonit din USA, în 1972, a încercat să se adăpostească în Israel, dar n'a fost primit din cauza vârstei. N'a fost tolerat nici în țările Americii Latine. În cele din urmă a fost pus la zdup în Miami, din niscăiva "rasizme". Dacă avea baftă, să fie prin 1945-49, își găsea cea mai bună primire în Repereul Anei Pauker...

* Iluzorie se dovedește nădejdea că moartea șahului va aduce deslegare soartei ostătecilor americani dela Teheran. Muri omul degeaba! Și curajoșii oameni politici ai vremii noastre, îi vedeai cum, ca de frică, mormoneau în bărbi niște cuvinte oarecare de condoleanțe. Își dau seama acum că soluționarea problemei va veni abia la moartea ayatollahului Khomeini..

- Fug și iar tot fug, din țările marxistizate, spre Israel, evreii; dar apoi, cei mai mulți uită să mai meargă acolo, ci năzuesc drept spre Occident, unde "făgăduințele" par mai consistente. Ba și din Israel a început exodul spre Canada, USA și Europa. Cauza pare a fi explicată de gluma cu evreul care, întors de prin lume să-și dea sfârșitul "acasă", în Israel, a destăinuit fiilor săi: "Israelul e bun pentru a muri în el, nu pentru a trăi"... Dar ce-or mai fi vrând oamenii aceștia, rătăcitori prin alte sânnuri decât al lui Avram, deși acum au țară?

- James M. Ennes Jr., desvăluie într-o scriere a sa că vaporul american "Liberty" a fost scufundat în 1967 de către Israel din ordinul lui Moshe Dayan, pentru a se ninici astfel o mărturie de atac provocator asupra Siriei. Lyndon Johnson a trebuit să mușamalizeze adevărul, acceptând versiunea "oficială" că scufundarea s'ar fi produs dintr-o greșală. Autorul cărții însă, supraviețuitor al nenorocirii de atunci, știe mai bine cum stau lucrurile.

- Uniunea sovietică cheltuie săptămânal milioane de dolari pentru bruierea posturilor occidentale în limba rusă. Hei, frica costă scump. Acum, e frica de aflarea adevărului cu greva muncitorilor poloni și cu sindicatele lor libere. Față de această primejdie, rușii au găsit prețul chiar ieftin..

S.G. Bănățeanu

SCANDALUL DIN AMERICA

Ceeace numim principalul bastion al lumii libere contra expansiunii comuniste, ține să ne spulbere orice nădejde, lăsându-ne resemnați părerii că liberarea robilor va veni numai din lăuntrul țărilor respective. America s'a clădit în adevăr pe baza virtuților creștine, simbolizată de Statuia Libertății la principala ei poartă atlantică. Dar prin sita imigrării s'a strecurat, pare-se, un virus, care i-a tot minat trăinicia zidirii, constrângând "puritana" Americă, deși victorioasă și atotputernică, până la rușinea dela Yalta. Iar de-atunci merge tot ca racul, cedând mereu teren Satanei bolșevice. Cui prodest? Cine și ce foloase speră dela această îngenunchiere a singurei Puteri de care se teme Rusia?

În acest context vedem noi cazul Trifa, încadrat în acțiunea de demolare a stâlpilor sigur anticomuniști din Statele Unite. Pentru astfel de treabă, toate armele Infernului sunt bune, dela minciună la asasinatul moral, dacă nu și mai mult. Și e ciudat să vedem în fruntea conspirației niște evrei din țară, ca farmacistul Kremer, ambasadorul Bogdan și rabinul Rosen. Pentru că evreii se plâng peste tot că s'au persecutați în țările robite, de unde vor să scape. Dar dacă, după ce-au împins din rășputeri la triumful marxismului, s'au convertit în adevăr, ce interes mai au să vadă America slăbită, adică țara dela care se speră cel mai mult? De ce s'au năpustit așa de fioros contra arhiepiscopului, cu acuzați holocaustice, când știu prea bine că acesta nu-i în stare să ucidă o furnică? Infamie cu atât mai evidentă, cu cât se știe că Trifa nici n'a fost în țară în timpul războiului! Atunci, ce fel de "criminal de război" putea să fie? Dar în scopurile lor ultime, greu de înțeles, au fost convinși desigur că Vlădica, ori rezistă, și atunci îl vor doborî cu martori mincinoși; ori intră la tocmeală, plecându-se, și atunci îi vor folosi funcția și prestigiul, în slujba lor, chiar în America. Dar a-
cost, luminat, mândru și energic, le-a dejucat prevederile, lipsindu-se de cetățenia unei țări care nu-i capabilă să-și apere nici pe cei mai devotați fii ai săi. Căci procesul, fiind în realitate pur politic, ar fi fost de așteptat ca cei dela cârmă să-și protejeze stâlpii ce-i garantează existența față de mașinațiile bolșevice, ferindu-și în același timp turma de contaminarea lupilor în sutană.

Predarea actului de cetățenie s'a produs la 25 August. "Renunțarea mea la cetățenie nu trebuie considerată ca o recunoaștere a acuzațiilor -a declarat P.S. Sa. Adeărul este că procesul împotriva mea s'a extins într-o ceva mult mai cuprinzător - o chemare în judecată a mediului politic și ideologic al României din anii premergători războiului, acum 50 de ani. Ca să se ajungă la acest scop evident, eu am devenit ostatec al cetățeniei mele, forțat să servesc ca instrument în condamnarea țării mele de naștere și mai ales a Mișcării Legionare din acei ani, precum și a multor bărbați și femei de calitate excepțională, care au sacrificat așa de mult pentru ceeace s'a crezut atunci ca să fie cea mai bună soluție pentru rezolvarea problemelor complicate ale României. Acest lucru nu-l pot accepta și nici nu pot permite ca să continue.. Prioritățile sunt clare. Pentru că Episcopia Ortodoxă Română din America să poată supraviețui și să rămână liberă, nu se poate permite ca interese și influențe de din afară să transforme strădania mea de a reține cetățenia americană în o luptă între Biserica mea, Guvernul meu american și Țara mea de naștere", încheie bravul Moț. La care avocatul său, Woods, adaogă câteva comentarii: "Lupta pentru supraviețuire a început acum 30 de ani, cu rezistența la presiunea Guvernului Comunist din România de a controla Biserica Ortodoxă Română din această țară.. Episcopul Trifa e omul care niciodată n'a negat sprijinul dat din toată inima grupării naționaliste Mișcarea Legionară.. Nu se poate nega că el și-a ridicat vocea și a criticat ceeace el și mulți alții au socotit influența excesivă a Evreilor Români în viața politică și economică a țării". "Ce n'am putut însă tolera -adaogă P.S. Sa, într-o scrisoare către parohii-, e nedreptatea ce mi se face într'un proces prin care sunt acuzat de crime pe care nu le-am comis, și mai ales planul de a se folosi acest proces pentru a slăbi Episcopia și pentru a prezenta România ca o țară unde studenții nu făceau altceva decât pogromuri anti-semite. Istoria nepărtinitoare e mărturie că nu numai eu, dar nimeni în România nu s'a făcut vinovat de crime împotriva umanității. Ospitalitatea și omenia poporului român au atras sute de mii de Evrei din toate părțile, iar statisticele arată că la sfârșitul ultimului război se aflau mai mulți Evrei pe teritoriul Statului Român decât au fost la început.. Tratatul comercial și chiar bunele relații dintre Statele Unite și RSR au fost condiționate de cooperare în condamnarea mea.. Cât privește viitorul, vă mărturisesc că nu

depinde de mine. Un lucru însă îl știu, și anume: sub presiuni de dinafara nu mă voi retrage din funcția de Episcop pe care o am prin încrederea D-Voastră. Am luat deasemenea toate măsurile ca Episcopia să-și continue misiunea în mod ne-stingherit". "Am înțeles că procesul meu urma să fie folosit ca ocazie de publicitate pentru interese particulare și pentru a strica bunul nume al poporului român -mai spune P.S. Sa congresiștilor, la 20 Septembrie. Se făcuseră pregătiri ca procesul să se pună pe benzi de televizor care să se distribuie la școli ca material de învățământ. Martori de meserie se pregăteau să vie în fața judecătorelui ca să plângă anumite suferințe care, chiar dacă ar fi reale, n'au nimic de aface cu procesul ori cu faptele mele. Titluri mari în gazete ne-ar fi pus, pe mine și Episcopia, alături cu Nazismul, crimele de război și altele. N'am dorit să văd că acest lucru să se întâmple Bisericii mele și credincioșilor ei".

Reacțiunea la cabală a fost spontană. Românii au trimis energice proteste parlamentare, autorităților și presei. Interesant că presa și posturile de radio-televiziune, așa de zeloase în defăimarea Episcopului, s'au ferit să înregistreze și protestele! Biserica din Youngstown a emis, sub semnătura Arhimandritului basarabean Roman Braga, a președintelui Chețian și a secretarei Sandra Carulea, o declarație în apărare: "A spune istorii îngrozitoare despre naziști -citim între altele-, e astăzi afacere rentabilă.. Acțiunile întreprinse de o parte din agențiile de presă au fost iresponsabile și de necrezut.. În străduința de a identifica un motiv al acestui atac continuu din partea anumitor grupuri interesate din comunitatea evreiască, nu ne-am mira dacă acest atac ar fi întâi de toate un mijloc pentru a câștiga simpatie pentru cauza Evreilor. Apelând la simpatia Americanilor și influențând opinia publică, poate că se ușurează obținerea de ajutoare din fondul de asistență al Statelor Unite și sprijin militar pentru Israel. Marile exagerări despre Holocaust și despre războiul civil din București, din 1941, ne fac să credem că acesta este adevărul. Ne întrebăm și aceea, dacă nu cumva acest atac ar putea fi pur și simplu Evreul împotriva Creștinului? Comunitatea evreiască se plânge de persecuție din partea creștinilor. Noi întrebăm: Cine persecută, pe cine? Unei parohii a noastră i s'a refuzat permisia de a construi, pentru că anumite grupuri evreiești au pretins că parohienii noștri ar fi naziști. În Decembrie, un grup de Evrei a primit autorizație să demonstreze în fața unei biserici a noastre.. Una dintre bisericile noastre a fost atacată cu bombe incendiare de către un grup de Evrei.. Cine persecută, pe cine?.. Deputata Holtzman a legănat morcovul "Tratatului de națiune favorizată" cu România ca schimb.. Vom continua din toată inima sprijinul nostru pentru Arhiepiscop".

Convocat pentru alegerea unui Episcop-Vicar, Congresul Eparhial dela 20 Septembrie, la care a participat cel mai mare număr de preoți și delegați care s'au strâns vreodată de când există Episcopia, constată că murdara acțiune "s'a întâmplat să coincidă cu planul organizațiilor evreiești de a reînvia teoria "Holocaustului".. Case de filme au început pregătirea de teme care să fie difuzate, iar gazetele dedicau pagini întregi reportajilor despre pierderile Evreilor în timpul războiului. Toate aveau lipsă de material nou și de câteva linii senzaționale care să impresioneze publicul american. S'a găsit.. că aici ar fi un caz bun, fiind vorba de un Ierarh al Bisericii Ortodoxe, al cărui nume pe pagina întâia ar putea atrage atenția mai multor cititori.. Niciun protest, nicio desmințire și niciun argument n'a mai fost în stare să oprească campania agențiilor de presă, a ziarelor și a posturilor de radio și televiziune.. Gazetele evreiești din Israel au publicat în continuu chemări de martori cari să facă depoziii împotriva Prea Sfinției Sale Valerian.. Explicația că așa ceva e posibil într'o țară ca America poate fi găsită numai cunoscând că această țară e un conglomerat de blocuri economice și politice și se cârmuiește prin acomodarea pe care conducătorii o pot face între acestea.. Dacă se întâmplă ca cineva, fie el chiar și Președintele Statelor Unite, să nu fie agreiat de grupul dominant, el cade victima circumstanțelor". Citim în Rezoluția votată: "Parohile și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române din America n'au cuvinte adecvate pentru a exprima șocul și trauma provocate de știrea că Arhiepiscopul Valerian.. după o luptă lungă și obositoare, a fost forțat să renunțe la cetățenia americană.. Acest Congres, conștient de responsabilitățile sale.. respinge categoric acuzațiile aduse.. ele fiind fără bază ori substanță.. Congresul exprimă Prea Sfinției Sale adâncă mulțumire și-l asigură și pe mai departe de sprijin fără de rezervă, știind că s'a dăruit total pe sine însuși credinței ortodoxe și Episcopiei noastre". Demna rezoluție e semnată de secretarul Episcopiei, părintele Laurence Lazăr.

Ce-am mai putea adăoga? Mirarea că.. Ierarhii lui Ceaușescu, cunoscând adevărul, n'au intervenit pentru curmarea mișeliei? că sucursala lor din America, cu oameni de talia bucovineanului Ursache, și a arhimandritului Vasile Vasilache, n'a schițat niciun gest de frăție românească, deși lasă a înțelege că e "de sine stătătoare"? Că nici evreii "cum-se-cade" nu s'au gândit să intervină, cu tot interesul de -a evita urmările psihologice ale nedreptății? P.S.Valerian, căruia nu i s'a putut găsi nimic "ne-cușer" în viața-i privată și a trebuit să se recurgă la minciuna crimei într'un război în care nici nu era în Țară, poate fi mândru de cei 30 de ani de păstorire, evanghelică și românească, a fraților noștri din America. Chiar dacă mârșăvia, hrănită din ură și orbire, ar reuși să-l scoată și din țara-i de adopție, întreg pământul este al lui Dumnezeu. Eparhia-i se întinde pe amândouă continentele americane, și mai e loc și'n Vechiul Continent. Oamenii vrednici sunt peste tot bineveniți.-

Petre Vălimăreanu

&& Consiliul Național Român a însărcinat pe dl Nicolae Penescu cu facerea și prezentarea unui Memoriu la Conferința Europeană de Securitate și Cooperare din Madrid. Memorii au mai pregătit, în acest scop, Comunitatea Românilor din Spania, prezidată de dl G.Dumitrescu, și un grup de Români dela Paris, în frunte cu dnii Korne, Câmpeanu, Filiti, Zamfirescu, etc.

&& În înalta administrație a Vaticanului a fost numit acum un an, la 15 Octombrie, ca secretar la Sacra Congregazione per le Cause dei Santi, monseniorul Traian Crișan, rectorul Bisericii Române din Roma, născut în 1918, odată cu România Mare, la Iara (Turda). Dacă îmbucurătoarea veste este abia acum difuzată, e din cauza excesivei modestii a Sfintiei Sale.

&& Secția germană a Societății Academice Române, prezidată de dl prof. C.Sporea a avut o adunare Luni 20 Octombrie la München, pentru prezentarea statutelor definitive, expunerea activității din cursul anului și proiecte de viitor. S'a remarcat cu satisfacție prezența scrierilor organizației la expoziția Congresului mondial pentru problemele sovietice și ale Europei de Răsărit, la Garmisch.

- O altă ramură a S.A.R.s a constituit în Franta, având ca președinte pe dl Sergiu Grossu, secretar Mihai Sturza și casier Cornel Crișan.

&& Părintele Wurmbrand publică, în "Stimme der Märtyrer" din Septembrie, sumele cu care Consiliul Mondial al Bisericilor a ajutat haitele de angajați ai Moscovei la "eliberarea" Angolei, a Mozambicului și Rodeziei și la subversiunile din Africa de Sud: milioane și milioane de dolari!

&& Secția germană a Consiliului Național Român, întrunită Sâmbătă 11 Octombrie la Mainz, a hotărât următoarele: intensificarea acțiunii pentru salvarea preotului Calciu; urgentarea apariției publicației CNR; strângerea de material în legătură cu sindicatele libere din România și cu samavolniciile guvernului de ocupație; avocatul Virgil Popa va întocmi Regulamentul interior al acestei secții, a cărei titulatură va fi "Secția Europa Centrală și de Nord"; înființarea unui birou de documentare sub conducerea ing. P.Morcov; noii aderenți la CNR vor primi calitatea de membri numai după un stagiul de un an; o delegație compusă din dna secretară Negrea și dnii Enescu și Vălimăreanu va însoți pe dl Penescu la Madrid. Materialul pentru Memoriu a fost predat de dl Bidian dnei Brătianu (Paris)

&& Dl V.Tosca a trimis Asociației Scriitorilor, la București următoarea scrisoare: "Doi tineri priveau cu un sentiment de încântare decorul flocoatelor armânești din vitrina unui magazin, la Roma. La un moment dat aud: "Vedz vre frate că flucățli armânești agiunsiră tu tută lumea? Noi prindi s'him pirifani câte featili armâni adară un lucru multu bun".. I-am întrebat cu ce se ocupă în Italia. Imi răspunseră că studiază medicina.. I-am întrebat: De ce n'ați mers în țară să studiați medicina? Am primit următorul răspuns: "Statele din Balcan n'înglisiră sculiadzli și biserițili românești, iar ațeli cari conduc România n'înglisiră și eli societatea de cultură macedo-română. Cu alți sboari, noi nu putem s'fățem vără diafurauă, și unli și alandză nu nă vor bunlu, tuț mutrescu s'nă facă arăulu. Și tr'aestu lucru noi vinim în Italia". Noi nu facem niciun comentariu acestui dialog. Ar fi bine ca Dvoastră să faceți critica actualului eveniment, și în special creatorii de cultură aromâni, cari prin munca lor contribuie la prosperarea culturii fraților noștri din stânga Dunării".-

&& S'a prezentat la televiziune "Moartea unei printese", cu executarea prințesei saudite Mishaal și decapitarea iubitului ei, în conformitate cu prevederile Coranului pentru cei ce comiț adulter. Dacă luați avocat pe dl Brădescu, se salvau, ba mai căpătau și niște decorații..

- Nixon, în "Adevăratul război": După 1980, America va trebui pentru prima oară în istoria contemporană să înfrunte două realități concrete. Prima e că, dacă izbucnește războiul, riscăm să-l pierdem. A doua e că putem să fim învinși și fără război. Această a doua perspectivă e mai probabilă ca prima.. Avem capacitatea materială, forța economică și tehnică de a învinge.. dar capacitatea singură nu-i de ajuns.. Dacă Statele Unite nu-și sporesc simțitor bugetul militar, în 1985 Rusia sovietică va avea fără niciun dubiu superioritatea nucleară, o zdrobitoare superioritate pe sol și cel puțin paritatea pe mare.. Dacă nu luăm măsuri, va fi perioada celui mai mare pericol pentru St. Unite și pentru Occident.. Rusia e vulnerabilă în mai multe puncte. Primul e în însăși natura comunismului. Niciun popor n'a ales liber să trăiască sub un regim comunist. Nicio națiune nu rămâne sub un regim comunist decât cu forța.. Alt punct vulnerabil stă în dihonă dintre Rusia și China.. Al treilea punct, decisiv pentru lumea occidentală, e constituit de faptul că, economicește, capitalismul funcționează pe când comunismul, nu.. Intrebat care va fi, după părerea lui, situația Statelor Unite în jurul anului 2000, Edward Teller, tatăl bombeii cu hidrogen, se gândi îndelung, apoi îmi răspunse că sunt 50 de probabilități dintr'o sută ca Statele Unite să nu mai existe. Îl întrebai dacă înțelegea pe plan material, sau ca sistem politic. El îmi răspunse: Una, sau alta, sau amândouă împreună. Dar asta nu trebuie să se întâmple.. Putem spera ca sistemul sovietic să se schimbe într'o zi, dar e foarte periculos să ne bazăm politica pe această speranță.

- S. Schafferman, în "Revista mea", Tel Aviv, 15 Aug. 1980: Excedată de mulțimea proxeneților și traficantilor de droguri, originari din Israel, poliția Germaniei Federale a înființat o secție specială pentru reprimarea gangsterismului evreiesc.. O spune Jacques Derogy, mare reporter internațional, pe deasupra bun evreu și iubitor al Israelului.. În ochii lui, Israelul este țara cea mai coruptă din lume. Bătrânul mafirot american Meir Lanski poate veni să-și regizeze o înmormântare pioasă în țara sfântă, țara unde s'a fixat centrul traficului de droguri, unde funcționează piața nnaagră a devizelor, țara scandalurilor financiare, a corupției și șantajului, țara kidnappingului, țara unde se sustrag arme din depozițiile armatei spre a fi vândute teroristilor, țara unde lumea interlopă stipendiază activitatea unor personalități proeminente, dar în același timp își lichidează concurenții cu ajutorul dinamitei ascunsă în caroseria mașinii sau așezată în pragul locuințelor. Tabloul este din cale afară de sumbru, dar din nenorocire de un realism imposibil de contestat.

- Virgil Popa, în "Buletin informativ pentru legionari", Iunie 1980: Modul cum Căpitanul (cu marele lui simț de cunoaștere a realității, de cercetare și informare asupra momentului și terenului dat..) concepea ca să fie dusă bătălia, ni-l spune tare, indirect, dar foarte clar. În scrisoarea trimisă Profesorului Iorga, îi scrie: "...Nu veți întâmpina nici D-voastră.. și nici ceilalți toți, care v'ați asumat răspunderea unei sângeroase și nedrepte opresiuni, nu numai nicio violență, ci nici măcar o opunere".. Acest ordin "indirect" nu s'a executat, și nici altele venite în mod direct. Starea de spirit printre legionari era înfruntarea acelor cari în curând vor deveni asasinii lor, fără să fie domolită de acei cari puteau și erau datori s'o facă. Consecințele sunt bine cunoscute, iar greșelile de calcul, extrem de dureroase.

- Gelu Moldovan, în "Buletin informativ", Apr. 1979: Inginerul Marinescu a fost arestat și dus la Canal pentru că organizase una din nenumăratele formații de rezistență contra comuniștilor. La arestare, s'a găsit la el și "Glossa" lui Eminescu. -Banditule, mai scrii și poezii! Las'că ți le scot eu pe nas! l-a luat în primire anchetatorul. -Nu scriu nicio poezie! Încearcă Marinescu să se apere, dar două palme l-au făcut să regrete că nu s'a născut poet. Ofițerul scoase dintre hârtii o coală, pe care scrisul mărunțel al arestatului nu putea fi contestat. -Dar asta cine (urmează o înjurătură) a scris-o? -Eu! -Așa dobitocule, bine că recunoști. Dă o declarație! -Păi, eu am scris-o după Eminescu, Dom'locotenent! Urmează o explozie de pumni și înjurături: Cum dobitocule, crezi că mă duci pe mine? Auzi colo: "Vremea vine, vremea trece!" Tragi speranță, banditule, că se vor schimba vremurile? Așteaptă în pușcărie până s'or schimba! Auzi mai departe: "Chiar de-or fi cu stea în frunte, nu te prinde lor tovarăș". Adică, ticălosule, știa Eminescu ăla, că noi o să purtăm stea la chipiu? și faci și instigații în public, să nu se prindă tovarășii cu noi! Ei, las'că recunoști tu îndată! Și până la urmă, Marinescu a recunoscut c'a scris.. Glossa lui Eminescu!

NOTE ȘI COMENTARII

&& Doamna preoteasă Valeria Vasiloschi a împlinit, la 4 Septembrie, frumoasa vârstă de 90 de ani. S'a născut în 1890 într'un sat din Bucovina, pe atunci "Austriacă", ca fiică de preot. Se cunoaște zelul românesc depus de preoții și dascălii din provinciile subjugate, pentru menținerea trează a conștiinței naționale. Crescută de mică într'o atmosferă de "iredentism", dânsa a mers la Școala Normală din Cernăuți, ca să devină învățătoare, într'o vreme când fetele erau destul de rare și la școala primară. Dar soarta a împiedicat-o să exercite această nobilă profesie, căci, devenită preoteasă, o așteptau alte îndatoriri, cărora le-a făcut față în mod exemplar, cum poate mărturisi oricine a trecut pragul casei părintelui Vasiloschi, la Iași, la București, sau în Germania. De aceea se și bucură de dragostea celor din jur, - afecțiune binevenită mai ales acum, când se vede singură la bătrânețe, după ce și-a pierdut unicul fecior, ofițer aviator, căzut pe frontul contra bolșevismului, și două fete la vârstă tânără, ca apoi să-și piardă și tovarășul de viață. Doamna însă continuă să participe, și destul de activ, la toate manifestările românești, mereu în nelipsitu-i costum național. Mai slab stă cu vederea, dar, în situația de azi, poate nu pierde mare lucru.. Noi urmăm Doamnei Vasiloschi, rămasă printre ultimii stegari ai generației părinților, acea generație care a participat la cei mai importanți pași ai destinului românesc, dela pregătirea și încheierea României Mari, la prăbușire, să aștepte cu aceeași vigoare restaurarea dreptății, pentru a se putea bucura, cu noi toți, de reîntregirea Scumpei Bucovine și liberarea întregii Românie, dela Nistru până la Tisa. La mulți ani, Doamnă Vasiloschi!

&& La Valea Româneștilor, pe un colnic deasupra Câmpulungului de Muscel, s'a stins la vreo 80 de ani, în căsuța-i izolată în mijlocul grădinii de flori, zarzavaturi și pomi, profesorul Felix Klein. E unul din cele mai grăitoare cazuri ce dovedesc puterea de absorbție a pământului și sufletului românesc. Se născuse la Militari, lângă București. Și dacă primele buchi le-a învățat acolo, pentru universitate a ținut să meargă în "patrie", la Heidelberg. După care, ca profesor, a luat primul contact cu Câmpulungul, de unde n'a mai plecat. Era îndrăgostit cu toată pasiunea de tot ce-i românesc. Tovarășa de viață, și-a luat-o din Comăna de Sus, în Făgăraș. A fost printre cei mai entuziaști aderenți ai Gărzii de Fier. Cunoștea la perfecție toți munșii Făgărașului, cu toate potecuțele și locurile "ferite", flora și fauna, cu toate ierburile de leac. Adora portul național. I-am publicat în "Vatra" câteva povestiri din viața satelor de munte, apreciate de cititori, sub pseudonimul Florian Micu. După "rebeliune", a fost închis și condamnat la Craiova, și a rămas alături de noi, deși, ca neamț, ar fi putut cere sprijin compatrioților săi, cari tocmai se găseau cu multe oști în țară. La invazia rusească, și-a săpat un adăpost sub casă și a stat ghemuit acolo până a trecut prima urgie. Când a crezut că poate ieși, a mers noaptea pe potecuțele de munte, pe care le cunoștea ca nimeni altul, până în Valea Prahovei, de unde, cu acte false, a luat trenul de București, unde și-a pierdut urma. Acum vreo câțiva ani, a reușit să ajungă la Freiburg. Ca neamț, putea rămâne aici în condiții optime, dar el nu putea trăi fără zarea Câmpulungului. Era plin de vigoare și de încredere. Se închidea zile întregi în cameră, curios să citească producția Exilului. Nu s'a arătat dezamăgit, căci, spunea el, rezistența decisivă e în țară; că milenarele nenorociri ale "pământului" au înțeleptit pe români, cari așteaptă doar să treacă furtuna, ca să iasă la soare mai aprigi ca înainte. Era de un optimism molipsitor pentru destinul românesc. Azi odihnește în pământul atât de îndrăgit. Fie-i țărâna ușoară!

&& Intâmplările din Polonia ne înfățișează încă odată imensa deosebire dintre ierarhiile catolică și ortodoxă, lipită prima de poporul credincios, lipită cealaltă de clanul opresor. Dela Cardinalul Vișinski la ultimul preot și călugăr, tot clerul polonez a stat alături de turmă în zilele grele, încurajând-o în tot chipul. La Patriarhul României nu știi dacă să te uiți cu milă, cu silă, cu desgust sau cu scârbă. Ca deputat în "parlamentul" auto-ales, e complice la toate măsurile asupritoare; ca participant la diferite manifestări internaționale, trebuie să-și însușească la gogoși despre libertățile și bunul trai din țară; ca "responsabil" de cele bisericești, trebuie să denunțe drept-credincioși ca părintele Calciu, vinovați că iau Evanghelia în serios. Și toate, în numele lui Isus! Dacă poporul român mai este credincios, e din sămânța sa bună, indiferent, ba chiar contra prelaților lui Ceaușescu. Cari nu cred decât în burtă!

&& In imensa Rusie se iviseră câțiva preoți ai lui Dumnezeu. Hăituiți de auto-

rități, ei s'au învrednicit de cununa martiriului, târîți prin toate "realizările" comuniste din Siberia. Unul din ei, Dudko, pe ale cărui predici mulți le asemuiau cu ale Sf. Ioan Gură de Aur, a avut soarta cea mai tragică: desumanizarea! Cu ocazia ultimei arestări a fost atât de mult bătut, și drogat în cele din urmă, încât a putut să se lapede apoi, la televiziunea sovietică, de tot ce predicase, laudând "dreptul" regim al stalinismului! Nu știm dacă și-o mai putea vreodată reveni. Oricum, lumea îl prețuiește la fel ca înainte, știute fiind metodele drăcești ale satanei de-a face din om, neom. N'avem și noi uluitoarea pildă dela Pitești?..

&& Cu "cinstea" sufletească ce-l caracterizează, dl Sima afirmă în buletinul său că "oricine aderă la Consiliu, implicit justifică ulterior valoarea, importanța și oportunitatea invaziei sovietice a României"; că "trebuie să-și însușească și să aprobe și toate acele acțiuni desonorante care au precedat sau urmat lui 23 August: informațiile transmise inamicului în timp ce soldații mureau pe front, întâlnirile secrete și colaborarea cu agenții Moscovei, predarea Mareșalului Antonescu Sovietelor, nimicirea armatei române și germane în Moldova, valul de crime care s'a abătut asupra țării după 23 August și apoi cele două milioane de români exterminați din ordinul Kremlinului". E cașicum ai spune că, încheind cunoscutul pact cu țărăniștii și liberalii georgiști, Căpitanul și-ar fi "însușit" afacerea Skoda, Ferochimica și alte panamale, ba chiar.. dizolvările Gărzii de Fier! Ci înțelegerea a fost pe un punct precis: apărarea libertății alegerilor, - încolo rămânând fiecare cu propria-i zestre. Așa cum și astăzi, înțelegerea cu celelalte partide e pe un punct precis: unirea eforturilor pentru eliberarea Țării, - fără contaminări de conținut. Nimeni n'a cerut legionarilor să înfieze pe 23 August, cum nici legionarii n'au cerut celorlalți să renunțe la "gloria" acelei înfăptuiri. De altfel însuși dl Sima atestă că partidele "nu pot pretinde altora să abandoneze poziția lor anti-23 August". Și nici n'au făcut-o. Atunci, cum de ajunge d-sa la așa concluzii ciudate? De și-ar putea înăbuși necazul că a rămas pe dinafară, și-ar evita și riscul de-a deveni ridicol.

&& La București s'au serbat, la 5 Iulie, cei "2050 de ani dela crearea primului stat dac centralizat și independent". Dar dacă de Burebista s'a vorbit puțin, iar Mircea, Ștefan, Mihai, Bălcescu, Cuza și ceilalți "strămoși" ai Ceaușescului au fost abia în treacăt pomeniți, - lingăii oficiali, convinși că-i mai rentabil să fii cu viii decât cu morții, n'au făcut nicio economie de tămâie la adresa cuplului analfabet, începând cu înființarea "partidului" și terminând cu actuala bună stare, "materială și spirituală". "In context -precizează raportul reserist-, a fost omagiată personalitatea președintelui Nicolae Ceaușescu.. și a acad.dr. inginer Elena Ceaușescu". Despre nevasta lui.. Burebista, nicio vorbă! Se vede că n'a fost academiciană. Printre artiști au fost însă și șugubați, cari, profitând de euforie, și-au permis să recite versuri ce sunau ca funia în casa spânzuratului: "Iubirea libertății, e-al bărbăției semn. Acel ce'n piept n'o simte, de jug și lanț e demn"; sau, din proclamațiile lui Tudor: Nicio pravilă nu oprește pe om de-a întâmpina răul cu răul! Patria se cheamă norodul, iar nu tagma jefuitorilor...

&& Comentând spargerea unei Bănci din New York de către un "refugiat" român, o publicație comunistă din America e de părere că a făcut-o sub influența.. "neonaziștilor români". Noi n'am auzit de existența unor astfel de specimene. De altfel, dac'ar exista, nu vedem de ce n'ar acționa direct, în loc să împartă prada cu alții! Dacă poate fi vorba de o influență, tânărul refugiat, abia scăpat de 2 ani din țară, n'ar putea avea alta decât a regimului care l-a crescut. În adevăr, acolo a putut vedea tot aparatul de partid trăind parazitar, fără niciun fel de muncă productivă. Dacă Ceaușescu n'a ajuns să spargă Bănci, e că n'a avut nevoie, când patronul dela Moscova l-a pus deadreptul în fruntea bucatelor, folosind tot produsul țării, cu Bănci cu tot și fără nicio osteneală, în profitul său și al bandei pe care se sprijină. Altfel, pe vremea când emulul său Stalin strângea cureaua, n'a ezitat o clipă să facă ce-a făcut tânărul dela N.York, jefuind Băncile statului.

&& Castro a permis anul trecut cubanilor refugiați să-și viziteze țara. Motivul? Setea de dolari. Niciunul din cei 100.000 de turiști n'a rămas în Cuba, ci toți s'au întors în America. Ce să le faci, dacă țin ei să fie "exploatați"!

Din țară. - Un vânzător ambulant se prezintă unor țărani, oferindu-le tablouri cu Ceaușescu. Țăranii, ca să ocolească scârba, spun că nu-l pot cumpăra pentru că e prea scump. Dar nici crucifixul din perete n'a putut fi mai ieftin, observă vânzătorul. - Da, replică țăranii; dacă ni-l prezinți și pe Ceaușescu în această.. situație, atunci îl cumpărăm...

Bucur Calangiu

DEMNITATE ROMÂNEASCĂ

Reproducem mai jos rândurile unui compatriot care, șocat de denigrarea poporului român, pe bază de minciuni și calomnii, de către presa din Israel, unde trăește, s'a adresat uneia din aceste publicații, "Revista mea" din Tel Aviv, în speranța restaurării bunului simț. Iată-o:

"Sunt român creștin, cetățean israelian din anul 1975, când am venit din România, împreună cu soția evreică și doi copii. Sunt inginer și lucrez într-o uzină din Israel din anul 1976. Vă scriu pentru că citind de câțiva timp "Revista mea" al cărei redactor șef sunteți, am constatat că în ea sunt publicate în mod sistematic articole, comentarii, note, informații, etc., care creează unui cititor neavizat o imagine deformată despre România și poporul român (mă refer la rubricile "Povești reale din țară", "Ne scriu cititorii", "Apropo de..", "Consemnări, Marginale, La ordinea zilei, Din trecutul evreilor români").

Am reflectat dacă este cazul să vă scriu, dar persistența acestui mod de a-i prezenta pe români, precum și articolul Dvs din Viața noastră din 22.2.80 m'au decis. Dvs veți înțelege că eu, ca român, nu pot rămâne indiferent când constat tendința de a se crea o astfel de imagine necorectă despre neamul meu. Nu vreau să utilizez cuvinte de circulație în cazuri asemănătoare și nici nu aș vrea să încep a crede că în Israel un evreu este cu atât mai patriot și mai sionist cu cât injură mai mult neamul și țara unde a trăit. Dar imaginea generală care se formează despre români, după citirea unui mare număr de astfel de articole care se referă la viața din trecut a evreilor în România, este negativă, pentru că marea majoritate scot în evidență în special întâmplări neplăcute ale autorilor petrecute în perioada antebelică, sau excese, crime și suferințe îndurate în perioada celui de al doilea război mondial. Prin aceasta orice cititor poate căpăta convingerea că românii au fost în majoritate niște huligani, hoți, ucigași, sadici, etc. și numai ca excepție oameni de adevăr.

Trebue înțeleasă traumatizarea produsă asupra poporului evreu în timpul celui de al doilea război mondial și respectate suferințele lui. Sunt suferințe pe care evreii nu trebue să le uite, iar comemorarea și publicarea lor se înscriu în această necesitate. Dar concentrarea atenției în special asupra acestei perioade și în special asupra aspectelor negative, cu omiterea sau diminuarea realei și importante poziții pe care au avut-o evreii printre români, capătă caracterul unei campanii, al unei neinformări dorite, care contribuie la creierea unei false imagini despre România și poporul român, asupra fiilor și urmașilor dvs., asupra israelienilor în general. Pentru că eu cred că poporul israelian, evreii din întreaga lume, fiili și urmașii dvs. în special, trebuie să știe, deci trebuie să fie informați, că trăirea unui mare număr dintre înaintașii lor în mijlocul poporului român, care a avut o importanță istorică pentru ei, nu se rezumă numai la perioada amintită și la acele aspecte negative.

Ei trebue să știe că dealungul istoriei fără țară a poporului lor, acest mare număr dintre înaintașii lor și-au găsit refugiu în mijlocul românilor, care i-au primit și le-au dat adăpost pe pământul lor, că aceștia au venit de undeva, din alte țări, de bunăvoie sau fugiți dintre alte popoare, unde nu s'au simțit bine, unde ceva i-a amenințat, și s'au așezat printre români, pentru că aici au găsit mai multă omenie și s'au simțit mai bine. Ei trebuie să știe că deși au existat unele reacțiuni - unele poate violente - contra lor, ei au rămas și au prosperat în mijlocul românilor, care le-au dat posibilitatea să-și mențină caracterul și specificul pe care și l-au dorit, le-au dat posibilitatea să se afirme în toate domeniile pentru care au avut aptitudine, în unele dintre acestea ajungând la o pondere și o influență deosebită, prin aceasta dându-și aportul la dezvoltarea României moderne. Pentru că dacă românii ar fi vrut altfel, nici o forță din lume nu i-ar fi putut opri să facă astfel, încât aceștia să-și caute alte limanuri, pe alte meleaguri. Ei trebue să știe că românii, în unul dintre cele mai grele momente ale istoriei lor, într-o perioadă de amărăciune și umilință națională, părăsiți și rămași singuri, cu granițe sfâșiate, cu sute de mii dintre ei refugiați, cu milioane dintre ei suferind sub ocupație străină, când sufereau îndurând lipsuri și mizerie, când sute de mii mureau pe front sau sub bombardamente, când moartea se cerea pretutindeni, - când poporul evreu s'a aflat în grea cumpănă în întreaga Europă, în inima românilor s'a găsit acea omenie, care a salvat dela moarte pe cea mai mare parte dintre înaintașii lor; că, chiar și în această perioadă crâncenă și pentru români, evrei din Polonia și Ungaria, fugind din fața morții, își găsau adăpost și salvare pe pământul României. Ei trebue deasemenea să știe că dealun-

gul generațiilor, acestor înaintași ai lor le-au fost înscrise, prin conviețuire, educație și exemplu, unele caractere specifice ale românilor, cu care ei aici în Israel s'au simțit și se simt și acum mândri față de celelalte eidoturi pe care le-au pus și le pun încă la baza țării lor pe care și-o clădesc - unde vor dăinui și pe care și urmașii lor le vor mai purta încă o vreme înscrise în ei.

Dacă fiii și urmașii dvs vor ști aceste lucruri, adică dacă bineînțeles cineva le va spune aceste lucruri, imaginea generală a lor va fi aceea a unui sentiment de stimă și respect față de poporul român, pentru că a asigurat continuitatea în cinste și demnitate a unei părți importante a poporului israelian de azi, sentiment care va trebui neapărat să stea la baza legăturii dintre popoarele noastre, acum și mai ales în viitor. Convingerea mea este că acesta este esențialul și acesta ar trebui să fie unul din obiectivele revistei dvs.

Eu cred că faceți o eroare fundamentală, în primul rând față de poporul evreu, dacă inițiați sau participați la o campanie organizată care să creieze resentimente ale fiilor și urmașilor dvs față de popoarele în mijlocul cărora ați trăit timp de generații. Eu cred că este o datorie, aș spune națională a poporului evreu, de a nu-și îndepărta, de a nu-și incita copiii și urmașii contra acestor popoare, în care au trăit, trăiesc și vor mai trăi, ale căror urme le poartă și le vor mai purta pe chipuri, în vorbire, obiceiuri, fizionomie și mentalități, pentru că prin aceasta există riscul de a se semăna un nou vânt. Eu cred că este un drept al românilor, oriunde s'ar afla ei, să știe dacă primirea, adăpostirea și trăirea timp de generații, a unor mase de evrei în mijlocul lor, în condiții care le-au permis acestora realizări cu care se pot mândri în fața întregii lumi, acestea își găsesc exprimarea corectă printre aceștia sau urmașii acestora, în țara pe care și-au regăsit-o. Pentru că sunt convins că atunci când se va găsi cineva dintre dvs sau dintre urmașii dvs, care va avea înălțimea morală, maturitatea, forța, înțelepciunea, clarviziunea și puterea de discernământ, necesare pentru a descifra evenimentele și scrie istoria evreilor pe pământul României, dar corelată cu istoria Românilor, stăpânii aceluia pământ, având la dispoziție toate datele istorice, statistice, sociale, politice, economice, etc și neomitând nimic, atunci se va putea înțelege însemnătatea istorică a actului de îngăduință umană a românilor.

În fața dimensiunii acestui adevăr, apar ca impietăți - care nu numai că lezează pe românii de pretutindeni, dar afectează și imaginea dvs în conștiința lor - exprimările de genul: "România țară grozav de înapoiată" (Revista mea, nr. 865, 16. XI. 1979), "Ne întoarcem (de la Iași) cu același desgust" (Revista mea, nr. 879, 22. 2. 80), "Un om într'un ocean de triere..." (Revista mea, nr. 866, 23. XI. 79), "România a fost pentru noi o gazdă trecătoare. Nimic mai mult" (Revista mea, nr. 856, 14. 9. 79), "Copiii noștri, urmașii noștri trebuie abia să-i răzbune" (Viața noastră din 22. 2. 80), etc., etc., sau evidențierea românului în special în rolul de ucigaș, sadic, huligan, neuman, nemilos, etc. etc.

Deși s'ar putea destul de ușor da replici la fiecare din acestea, cu argumente luate chiar din "Revista mea", sau din experiența mea de viață trăită aici, mă opresc aici. Căci chiar dacă într'un om, din întreaga lui viață trăită printre români, singurul lucru care i-a rămas este numai acea durere, suferință sau umilință pe care o descrie, dar care cere respect, cu totul altceva este emiterea de către un gazetar, sau autor, a unor exprimări generalizatoare, care ar vrea să atingă o țară sau un popor. -

Inginer Ion Mărzea

&& Cu ocazia venirii lui Ceaușescu la Paris, Doamna Ioana Ileana Brătianu, președinta Consiliului Național Român, a înaintat o scrisoare președintelui Republicii Franceze, altor înalți demnitari și presei, reamintindu-le că "regimul actual din România a fost instaurat acum mai bine de 35 de ani prin fraudă și forță; că acest regim se menține de atunci numai grație vecinătății imediate a tancurilor sovietice; și că el reprimă orice manifestare de libertate". Scrisoarea e însoțită de un dosar cuprinzând un lung memoriu, o pledoarie a dlui Sergiu Grossu în favoarea părintelui Calciu și câteva comunicate ale Comitetului Francez pentru apărarea drepturilor omului în România.

- Cu același prilej a fost prezentat președintelui Giscard d'Estaing un vibrant apel de către dl Cicerone Ioanițoiu, pentru liberarea păr. Calciu, apel semnat, între alții, de Horățiu Comănicu, dr. Claudian, Al. Bratu, Adrian Chintescu, etc.

&& Mort în mașina care-l ducea la doctor, Pamfil Șeicaru a fost îngropat Vineri 24 Octombrie în cimitirul din Dachau, prohodit de păr. protopop D. Em. Popa. Au vorbit monseniorul Octavian Bârlea, dr. I. V. Emilian, C. Dumitrescu și o doamnă. -

DORURI ȘI NECAZURI

V.-St.Unite: Alăturat primiți un cek de 25 dolari pentru VATRA, care ar fi bine să-i poată aduna în juru-i pe toți cei despărțiți, plecați dela Înalta Școală a Căpitanului. Ce durere! Când zicem în "Tatăl nostru": "Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri", înseamnă că ne blestemăm singuri. E jale că pe Vlădica Valerian nu-l apără nimeni cum ar trebui. E singur, căzut în cursa oculte. Toate condeiele ascuțite și temute, ale întregii suflări românești și creștine, uniți, să-l apărăm, să nu-l lăsăm!

M.-St.Unite: Vă mulțumesc cu recunoștință pentru plăcerea ce-mi face conținutul prețioasei Dvoastre revistă, contribuind la alinarea amarului exilului meu de 30 de ani. Mă trag din familia Leucuția, preoți din tată'n fiu, memorandiști din Pilul Mare (Arad), răspândiți prin satele județului. Noi suntem din ramura lui Maximilian Leucuția, preot în Șimandul de Jos, cu 4 din copii preoți, între ei Preotul Ștefan, al cărui băiat Cornel Leucuția, tot preot, a fost ucis în 1918 de către bandele secuști, împreună cu preotul Popescu din Șimandul de Jos; au fost duși pe jos noaptea, bătuți și răniți cu sulitele până la Chișineu-Criș, unde le-au legat pietre de gât după ce i-au omorât și i-au aruncat în Criș, unde au fost găsiți după 3 săptămâni. Tatăl meu, fratele preotului Ștefan, a fost preot în Călacea. Am crescut în iubirea de neam și țară. Soțul meu, Sabin Manuilă, a fost tot băiat de preot. Am participat la Actul Unirii amândoi și am rămas în cadrele luptei naționale toți. Acesta e motivul pentru care apreciez așa de mult revista Dvoastră. Ea face parte din luptele noastre naționale. Când mă cuprinde dorul de țară, ea mă readuce la atmosfera în care am trăit și îmi alină durerea singurătății. Ea îmi înviorează cei 85 de ani care mă apasă, și îmi ține de tovărășie. Vă mulțumesc!

S.-Germania: Prin publicarea calendarului pentru trecut și trecerea în revistă minuțioasă a evenimentelor românești contemporane, ne-ai "răsgătat" pe toți acei care ne străduim în vreun fel să contribuim la afirmarea spiritului românesc în lumea liberă.

I.-St.Unite: Timpul s'a scurs repede și anii parc'ar fi zburat: 22 de când pe dealurile triestine, uitându-ne jos la lagărul din vale, puneam țara la cale! Vatra, din ce în ce mai bună. Articolele: Ce fel de democrație și, în special, "De Monarchia", excelente. M'ar interesa ceva cărți despre Macedo-Români.

M.-Italia: Mulțumesc călduros pentru prestigioasa "Vatra", cetită din fir în păr. În afară de stilul și informația d-tale sau a fratelui Horațiu Comănicu, cu care mă obișnuisem și le prețuiam de mult, țin să exprim admirația pentru excepționala contribuție a Domnului Enescu. E un eminent gazetar, de splendidă ținută, decentă, elegantă și cultură, care adaugă noi titluri la vechea glorie a "Vetrei". Bravo! Splendida Italie, trăește amare zvârcoliri. Ultimul monstruos asasinat e cel dela Bologna: 80 de morți. E atribuit extremiștilor de dreapta. Ar fi oribil să fie adevărat! Eram obișnuiți cu bestialitatea doar în lumea comunistă. Te felicit pentru alegerea în Consiliul Național Român, alături de Prof. Găzdaru, ilustr savant, Horațiu Comănicu, păr. Boldeanu și alți prieteni. Domnul să vă ajute!

M.-Franța: Nota ce ți-am trimis-o pentru numărul trecut a avut darul să provoace din partea dlui Brădescu o adevărată auto-critică. Comentariul "despre liche-lism" cu care ocupă 4 pagini de "Opinii", parc'a fost scris în fața oglinzii.

P.-St.Unite: Te felicit pentru succesul electoral obținut, datorită poziției tale constante de atâta vreme în Exil. Prin aplauzele sale, Congresul dela Vatră a luat cunoștință de înființarea Eparhiei Ortodoxe a Românilor liberi din Europa Centrală și a recunoscut-o, înțelegând să poarte legături cu ea. Episcopul nostru afirmă că nimeni din Europa, până la Eparhia voastră, n'a făcut propuneri concrete de colaborare și într'ajutorare, iar Congresul a găsit mesajul vostru ca binevenit și deschizător de drumuri noi în relațiile bisericești românești din afara granițelor Țării. Am aflat cu uimire despre "desavârșirea" voastră. Nu e voe să-ți exprimi o părere? Iar începem ca pe malurile Dâmboviței? Abandonăm ideea de libertate și ne întoarcem la epoca de aur carlistă a călușului în gură?... Să pregătim intens calea făuririi Sinodului românesc în Exil.

N.-Canada: Un medic de aici, cu nume tipic românesc (se termină cu "escu"), e în trebat de secretara unde lucrează, ce este. Auzind că român, ea face o figură uimită: "Dar cum poți să ai așa un nume neromânesc?". Căci -lămurește ea-, românii pe care-i mai cunoaște se cheamă... Grünberg, Steinberg, Nathansohn...

M.-Canada: Mă bucură ce-ați făcut la Madrid, se simte un suflu nou în toate. Foarte oportun adaosul explicativ de "social-creștin" la numele partidului nostru. Doamne-ajută și Consiliului Național Român, întru realizări mărețe. Trimit 50 dol.

S.-Spania: Căpitanul era foarte pretențios în materie de publicații legionare, căroră le cerea mai ales două lucruri: integritatea celor din ham și garanția duratei. Prin 1936, au stăruit câiva camarazi dela Constanța ca să-l anunț pe Căpitan, că vor să scoată o gazetă. Cine s'o scoată, mă? m'a întrebat. Am tăcut. Și mai departe, tot el: Cine, mă? O gazetă trebuie să trăiască! Dl Profesor Găzdaru are o notă a lui Rădulescu-Motru, care se ocupă de educația ce se făcea lui Carol ca prinț moștenitor (cam prin 1925). Cu concluzia că, dacă i se face o educație ca unui prinț oriental, atunci vai de țara pe care ar fi să o conducă! Iată și jurământul de fidelitate al Parlamentului aragonez față de rege: *Nosotros, que somos buenos como tu, te juramos a ti, que no eres mejor que nosotros, aceptarte como soberano y señor. Pero solo si observas todas nuestras libertades y leyes. Porque si no, no...*

A.-St. Unite: Se știe că aparatul gigantic al mijloacelor moderne de comunicare (mass media: presă, radio, TV) are un rol esențial în formarea opiniei publice. Informația de-acî, difuzată permanent, formează opinia politică, socială, religioasă a cetățeanului. E deci important să știm cine sunt dirijorii mijloacelor de informație și natura informațiilor servite zilnic. Una din aceste oficine, cum am amintit în numărul trecut, e USICA, acronim pentru United States International Communication Agency cu sediul la Washington, D.C. 20547, tel. (202) 724-9017. Agenția dirijează posturile de radio, azi unificate, Vocea Americii și Radio Free Europe, și zece reviste tipărite în condiții excelente, care transmit în aproape toate limbile pământului comentarii bine aranjate psihologic despre viața politică, socială și religioasă din America și din alte țări. Cea mai importantă din revistele ei se cheamă Dialogue. Tipărită în 18 limbi, ea e interzisă în USA (adică se publică numai pentru străinătate, ca Tribuna României). Editor-șef e Albert Roland, de religie mozaică. La Radio Free Europe, director pentru limba română e Noel Bernard (Bercovici); redactorii postului dela München sunt în bună parte evrei; redactorii americani pentru limba română sunt dnii Liviu Floda și, accidental, Ioan Manea, ambii de aceeași origină, dar cu nume schimbate. În USA, Radio Free Europe își publică știrile în Micro Magazin, director dl Marius Ligi, de religie mozaică, i ar la Paris în B.I.R.E. O nouă publicație, Speranța, a apărut la New York sub direcția unuia "Florian Stănescu", tot mozaic. Agenția e dotată cu fonduri imense și personal calificat, și are acces la cele mai înalte cercuri științifice, culturale, literare, artistice și publicitare din USA și din afară. De notat: Așa cum USICA acționează pe linie culturală, alte organizații acționează pe linie politică. Cel mai recent exemplu e tracăsarea Episcopului Trifa...

În Raportul special nr. 62 către Comisia pentru Cooperare și Securitate în Europa, Carter, bazându-se pe informațiile Casei Albe, cași pe declarațiile rabinului Moise Rosen (care nu poate minți, căci are la îndemână puternica armă a șantajului cu clauza națiunii favorizate), afirmă că nu există nicio restricție la emigrarea evreilor din România și că nu-și pierde nici slujbele până în clipa plecării; că dimpotrivă, ceilalți locuitori ai României, cari doresc să emigreze, sunt declarați renegați și trădători și își pierd slujbele. În articolul din Jewish Press însă, "Rumania Restricts Jewish Emigration", Cyrus G. Abbe pretinde tocmai contrariul. Se apropie conferința dela Madrid și e bine să se știe că evreii suferă. Se mai apropie și alegerile din USA.. Ei se plâng că și aici sunt persecutați, deși au puterea politică și domină în toate domeniile. În fond, de ce țin ei atâta să plece din România? Nu ei au adus comunismul acolo? Nu ei au fost în proporție covârșitoare consilierii lui Roosevelt și Churchill când aceștia la Yalta și Potsdam (unul doborât de paralizie, celălalt de whiskey), au semnat înrobirea Estului Europei? Nu ei, dela Ana Pauker la Kissinger și Sonnenfeldt au cerut aderarea (fie "voluntară", fie "organică"), a acestor țări la URSS? Nu ei sunt creatorii Uniunii Sovietice, unde ateismul e doctrină de stat, visul de veacuri al luptei contra creștinismului? Logic ar fi să rămână acolo, să se bucure de roade...

R.-Franța: Prin 1919, când armata română înainta spre Budapesta ca să răstorne pe Bela Kuhn (așa un anti-fascist!), un soldat din Regat șterpelește gamela unuia ardelean. Acesta însă și-o recunoaște și o cere: "Mă, tu mi-ai furat șaica, dă-mni-o înapoi"! Dar regăteanul se liberează cu o înjurătură picantă, afirmând tăios: E gamela mea! "Noa domnule dragă - se plângea ardeleanul mai apoi-, văzut-ai ce hoț și tâlhari e răgătanu ăsta? Numa cât mi-o furat șaica și i-o și schimbat numele ca să nu o cunosc, că acum îi zăce gamilă"! - Mi-a venit în minte întâmplarea, auzind la televiziune cum o evreică explica, ca "folklor izraelit", "zarba" și "Ora", adică Sârba și Hora, românești de când există neamul românesc!

S E M N A L Ă R I

Alexandru Gregorian, "Pete de lumină", poeme compuse între 1959-79 în Spania, Franța și Statele Unite (una chiar în România, 1942), câteva în engleză și franceză, tipărite la Salamanca, 1980, de Asociațiön Cultural Hispano-Rumana, cu o mică prezentare de prof. Aurel Răuță. "Agoniile poeziei din exil, oricât de mistuitoare - scrie autorul -, sunt mai puțin dureroase decât acelea ale poeziei din țara copleșită și desfigurată de cenzorul agramat și de normativul partinic al comunismului slavo-mongolic. Poezia din România de azi e permanent strunită, pritocită, confiscată, ciuntită și surghiunită în Gulagurile roșii odată cu întreaga cultură națională și cu limba de fiecare zi. Peste creștetul României uitată acolo, pe crucea ultimei răstigniri dela Yalta, vâjje încontinuu lozinca veninoasă a satrapului sovietic. Poezia de aici, din surghiunul libertății, barem atâta are bun: nu e supusă miliției și clișeului realist-socialist din dosul oblonului de fier. Și nu e puțin lucru". -

- Eugenia Useriu, "Folktales from Romania", Washington, 1980: traducerea în engleză, în memoria tatălui, învățătorul Simion Vișoianu, a unor povești de Petre Ispirescu, cu minunate ilustrații, - spre bucuria românașilor americani cari nu cunosc limba părinților, și mai buna cunoaștere a gingășiilor ivite pe plaiurile noastre, redată într-o limbă de mare circulație. -

- "Perspective", Buletinul Misiunii Române Unite din Germania (8000 München, Kreittmayrstr. 28/II), conține, în nr 8, un lung și temeinic articol al Mons. Octavian Bârlea, "Spre unirea Bisericii", temă tratată "la nivel mondial", "la nivel românesc", cu confutarea unor nesăbuite afirmații ale mitropolitului ceașist de Iași, "la nivel sovietic" și "la nivel occidental", - articol ce-ar trebui reproduș în întregime. "Nivelul românesc" se ocupă și de Basarabia și de România din Balcani. Semnalăm deasemeni interesantul "Dialog în libertate" de pr. Alexandru Mircea și judicioasa punere la punct în ce privește "Creștinismul și limba română" a dlui I. P. (opinceanu?). Revista reproduce și comunicatul Eparhiei Ortodoxe Române pentru Europa Centrală, dat la Congresul dela Frankfurt, de solidarizare cu Biserica Unită, semnat de președintele Consiliului Eparhial, preot D. Popa. -

- "Buletinul Parohiei" române ortodoxe "Sf. Cruce" din Washington, condusă de pr. Anhidim Useriu. Iese trimestrial, cu îndrumări liturgice și știri din parohie. -

- Drum (215 Valley Drive, Pittsburg/Pa. 15215 USA), revistă trimestrială de cultură românească, XIV, 4, Dec. 1978. Horia Stamatu: "1878-1978: Independență, Cultură, Libertate"; Mihai Braniste, "George Bezviconi (1910-1966)"; Dan Botta, "Pârvan și contemplația istorică"; Aron Grămadă, "Insemnări și cărți. Versuri: Dorina Ienciu, Ovidiu Vuia, Zaharia Pană, Al. Petru Silistreanu. -

- "Carpații" din Madrid a scos în ultimul timp: "Vacanțele destinului" de Tiberiu Vuia, volum de amintiri, scos sub îngrijirea fiului Ovidiu (1980); "La garde de fer et le terrorisme", de Faust Brădescu (1979); și "La grande Thrace" (vol. I), de Alex. Boldur, cu hărți și anexe fotografice: obiecte din neolitic, scoase la iveală de săpăturile arheologice (1980). -

- Cartea Memorandului, editată de "Acorda", Londra, 1979, se ocupă amănunțit, pe vreo 600 de pagini, de adunarea dela Royal Holloway College, 31 Martie-4 Aprilie 1977, cu participare din mai multe țări. Păcat că astfel de contacte rămân fără continuitate. Ba vedem că unii, și nu din cei din urmă, chiar s'au retras. Or, numai roadele legitimează sacrificiile făcute. Cartea rămâne, oricum, un grăitor document al dramaticului sbucium al Exilului românesc. Poate fi obținută, cu 8 sterline, sau suma echivalentă, la British-Romanian Association, 54-62 Regent Street, London W.1. -

- Preot Profesor Gh. Calciu, "Șapte cuvinte către tineri", luminoasele predici rostite la Radu Vodă (București), în Postul Mare 1978, care au dus pe autor la Aiud. "Ați fost învățați despre ura de clasă, despre lupta politică și mereu despre ură și ură. Cuvântul iubire vi se părea străin, dar acum Biserica lui Hristos vă arată o mai bună cale, calea iubirii", spunea el printre altele. Volumașul a fost tipărit în 1979 de editura Jon Dumitru la München, Siegfriedstr. 3. -

- Federico D. Wilhelmsen, "La evolucion de los cuerpos intermedios", cu prefață de Angel M. Moreno. Autorul trece în revistă evoluția orânduirilor, dela Romani la zi, concludând că "autoritatea nu rezidă în Stat, nici în popor, ci în Dumnezeu, prin fiul său Cristos, unicul Suveran al ordinii sociale". S'a tipărit în Florida, 1980, la "Frăția Sf. Arhanghel Mihail", editură "la a cărei fundare, acum un an și ceva, Legiunea Căpitanului a contribuit și ea cu 'bobul de nisip', grano de arena, cum ne asigură camaradul Cola Chirani. -

- "Cuvântul Românesc", mereu în prima linie. Ar trebui citați cam toți ostenitori. Ne limităm să remarcăm, în numărul pe Septembrie, afară de directori, Bălașu și Bârsan, pe Eugen Popescu cu "Judecata istoriei", pe noul colaborator M.F. Enescu cu "Glose contemporane", pe Nicolae Petra ("Fără politicieni"), "Cărturarii" lui Romeo Bran, "Amintirile despre Petre Țuțea" de Const. Aronescu-Bărăgan și "Cadri-later" de Zăhu Pană.-

- V. Mossu, Origina și existența omului; Războiul biblic și dispariția comunismului în sec. XX. Elveția 1979.-

- Genu Boris Copăceanu, Descifrarea inscripției dela Sarmisegetusa, broșură de știință "glumeată", cu schițe, fotografii și hărți, dedicată "Cristinei.. și țăranelor mei de aur dela Copăcenii..", apărută la "Zimbrul Enterprise", 345 W 86-th Street, N.York City 10024 - St. Unite.-

Radu Cornățeanu

PRINOS de Nichifor Crainic

Întâiul gând Ți se cuvine Ție,
Putere creatoare,
Tu care faci din patimi poezie,
Cum zămislești din mlaștini stătătoare
O candelă de nufăr argintie,
Din care-și urcă flăcările line
Feștilele de galbene stamine.

Întâiul dor Ți se cuvine Ție,
Întâiul dor de-a mă desface'n soare
Sub auria razelor ninsoare,
Ca floarea unui crin
Când mugurul se sparge
de frumusețe plin.

Întâiul cânt Ți se cuvine Ție
Întâiul cânt cu care, șoptit pe jumătate
Ca un suspin de boare
ce'n ramuri se destramă,
M'a lăluit în poala-i de ierburi aromate
Natura mamă.

Întâiul imn Ți se cuvine Ție,
Puterea creatoare!
E'n ea credința din copilărie
Și-o inimă tremurătoare.
Când roadele grădinilor se coc
În Iunie la 'ntâiul verii foc,
Ușor înrumenite și brumate
Pe jumătate,
O văd pe mama, paznică fierbinte
A unei datini sfinte:
Cucernică adună 'ntâiul rod
De poame coapte
Și murmurând
Icoanelor misterioase șoapte,
Tămâie îndelung și luminos
Al ramurilor pârguit prinos,
Și iese ca și mine'n dimineți
Duminicale,
O, Doamne! în cinstea rodniciei Tale
Să 'mpartă 'ntâmplătorilor drumeți.

&& Pastorul Wurmbrand arată, în Action Evangélique pour l'Eglise du Silence, cum câțiva români de inimă: Turturică, Alexandr, Pencea și alții, au reușit să țină părăsă ani de zile, în cea mai mare imprimărie reseristă, o sută de cărți creștine în câte peste 2000 de exemplare! "Paguba suferită de Stat, în hârtie și cER-neală -a afirmat procurorul, la proces-, se ridică la vreo sută de mii de dolari". De ce-or fi trebuit să facă această treabă pe furis, Prea Fericite Patriarh, dacă, cum spuneți peste tot, libertatea Bisericii în RSR este reală?...

- Un general sovietic -citim în aceeași publicație-, spuse odată unui preot: "Eu aparțin avangărzii lui Satan. Puteți dv afirma că aparțineți avangărzii lui Cristos?". Preotul s'a roșit la chip: era din tagma ierarhiei "oficiale"...

&& Din "Catacombes" (Sept. 80), pe a cărei primă pagină vedem o biserică devastată din Basarabia, aflăm că în această nefericită provincie au fost hirotoniți, în 1974, numai 19 preoți (din totalul de 297 pe întreaga Rusie)!

&& Constată "Tara și Exilul" că "Expediția de salvare a funcționarilor americani, ținută ostatici în Teheran, s'a terminat în chip tragic pentru membrii acestei expediții, opt morți și numeroși răniți": Parc'a condus-o Sîma!

Notă.- La "Vatra" nu există abonamente, ci contribuții: da fiecare când și cât poate. Pentru orientarea celor ce întreabă, iată câteva exemple de contribuții mai recente: din America, între 10-120 dolari; Franța, între 50-400 franci; Germania, între 10-200 mărci; Spania, între 1.000-6.000 pesetas; etc.

- Contribuțiile pot fi trimise, pe numele P. Vălimăreanu: la Offentliche Sparkasse, Konto 1264443 -7800 Freiburg, Germania; la C.C. Postale 43327006 - Roma, Italia; la Crédit Lyonnais, 31-33 Bd. Barbès, Paris 75018, Konto 731101 Z (aici, numai prin virament dela Banca trimitătorului). Contribuțiile se pot trimite și direct la adresa "Vetrei", pe numele redactorului, prin mandat postal, sau cec.-

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr. Petre Vălimăreanu

7800 Freiburg - Erbprinzenstr. 17 A - Germania